

Nicolae Marinescu

Pe marea vieții

șoapte literare

Nicolae Marinescu

Pe marea vieții

șoapte literare

BIOGRAFIE

Teolog prin studii (Facultatea de Teologie Ortodoxă din București, 2001), informatician prin profesia canadiană (Université de Montréal, 2013).

Scriu pentru că îmi place să îmi dau cu părerea iar uneori chiar îmi iese.

Am început să cochetez cu poezia întâmplător. Primele versuri au fost o temă de la școală. Trebuia să fie ceva cu formă fixă, după un model cu șase versuri al lui George Coșbuc. A ieșit o poezie despre soare, o descriere științifică, în versuri, a astrului zilei. Pe vremea aceea încă citeam cărți de astronomie și eram abonat la revista *Start spre viitor*.

Abia în clasa a noua, un grup de entuziaști de la Liceul *Alexandru Ghica* din Alexandria, am avut ideea unui cenaclu literar. Să ne fi văzut: informaticieni care debutau în literatură. Și a ieșit ceva. Ne-am văzut creațiile la gazeta de perete și, mai apoi, la „revista” cenaclului, mai exact patruzeci de foi de imprimantă capsate împreună. Tiraj: 7

exemplare. Dar pentru noi asta a reprezentat debutul scriitoricesc și eram mândri.

Profesorul nostru de limba română, domnul Tiu, m-a trecut pe rând prin calificative ca puieril, juvenil și debut timid, până să îmi accepte primele materiale scrise.

Prima proză scurtă am tipărit-o în laboratorul de informatică al liceului, pe foaie de imprimantă matricială, din aia cu găurele pe margini, încât părea o factură de electricitate. Domnul Tiu mi-a înapoiat „batista” și mi-a spus că e bună. Nu știu nici acum dacă a vrut să spună că e bună de citit sau de șters la nas.

Am învățat jurnalism religios în studenție, pe lângă redacțiile revistelor *Formula As*, *Privirea* și *Lumea Magazin*. Asta a dus la elaborarea unei teze de licență cu titlul „*Presa religioasă – mijloc modern de catehizare*”.

Poezie religioasă și laică, dar nimic notabil decât după absolvire. Colegii de catedră au fost amabili să îmi publice ocazional câte o poezie în ziarul *Teleormanul* (Alexandria), revista *Helis* (Slobozia) revista *Iisus Biruitorul* (Sibiu) și revista *Helis* (Slobozia).

Deși student teolog, i-am citit pe sub bancă pe Baudelaire, cu *Les fleurs du mal*, pe Omar Khayam, sau pe Rilke, cu aceeași delectare ca în poemele Sfântului Ambrozie al Milanului. Credeam că în poezie ni se permite să fim puțin rebeli, și că există, pentru orice poet, un colțisor de rai ascuns de privirile iscoditoare ale teologilor. Cred și acum acest lucru.

A venit, în anii aceia, un premiu special pentru cel mai frumos poem dedicat Sfintei Cruci, la concursul de poezie creștină Daniel Turcea, București, 1998, pentru poezia *La umbra Crucii*. Poezia e scrisă în forma unui imn acatist, ca cele pe care le citim uneori în zile de sărbătoare.

O parte din poemele religioase au fost rostite într-o serie duminicală, în biserica „*Adormirea Maicii Domnului*” din Alexandria, în anii 2001 și 2002, unde mi-am început activitatea de slujitor al altarului. Erau strofe simple, motivaționale, ușor digerabile de către majoritatea ascultătorilor. Bineînțeles, toate aveau rimă. Trebuia să fie muzicale, căci așa consideram că e cuviincios.

La Montreal, am publicat atât literatură, cât și articole teologice în revista *Candela* a Catedralei *Buna Vestire* și, ocazional, în revista *Solia* a Arhiepiscopiei Ortodoxe Române din America.

Blogger, cititor în egală măsură, de Filocalie și Pateric, dar și de Steinhardt, Anania, Pleșu. Pasionat de fotografie artistică, de muzică corală și de copiii mei, Maria și Teodor.

Motto-ul poetic îmi este: „*Dacă a creat Psaltirea, înseamnă că și Dumnezeu e poet.*”

P O E Z I E

Într-un colțișor de rai

Într-un colțișor de rai

ferit de privirile iscoditoare ale teologilor,

dar năucitor de accesibil pruncilor,

Te-am găsit.

Stăteai la umbra unui arțar și țineai, așa, boem, un fir de iarbă în gură.

Aveai un surâs enigmatic pe buze, ca și cum știai ceva anume.

ca și cum descoperisei cea mai mare taină din univers și te lăsaî îmbrățișat de ea.

M-am așezat și eu.

Un pic încurcat, recunosc.

Nu aș fi vrut să te deranjez, dar tare eram curios să aflu ce știi.

Briza primăvărată se juca în părul tău ca niște copii în nisip, după o ploaie cu soare,

dar tu erai purtat undeva, departe

de aceleași gânduri pe care, acum, încercam să ți le deslușesc.

Mi-am dat seama că ești un om bun.

Aveai ceva ... aparte.

Nu părea să te intereseze nimic din mărunțișurile urbane,
nici din convulsiile filozofilor,
dar îți făcea plăcere să le privești, distant, și pe unele și pe
celelalte.

Îmi plăcea acolo, cu tine, dincolo de timp și spațiu.

Nu-mi amintesc să fi meritat asta vreodată.

Nu am iertat de-șaptezeci-de-ori-câte-șapte pe cei care m-
au scuipat

și nu mi-am petrecut zilele în litanii prelungite până după
asfințit.

Dar cred cu tărie că, dincolo de întrebări, imne și solilocvii,
te voi regăsi, cândva, la umbra unui arțar, într-un colțișor
de rai

ferit de privirile teologilor.

Cântec de leagăn

Nani, nani, puiule de om,
Îngeri să te legene prin somn.
Nani, nani, puiule promis,
Îngerii să-ți cânte-n vis.

Dormi, copile blând, în poala mea,
Cerul să-ți aprindă-n somn o stea.
Ochii să-i închizi acum cu dor,
Să plutești pe coama unui nor.

Cântecul de leagăn am să-ți cânt
Ca să-ți odihnești trupul plăpând.
Domnul să te-nfeșe mititel
Tot cum L-a-nfășat Maica pe El.

Să te joci în vis cu alți copii,
Să alergi pe dealuri și câmpii,
Iar de dimineață-am să te-aștept
Ca să te desmierd din nou la piept.

Nani, nani, puiule curat,
Ceru-i lin, afară a-nnoptat,
Iar eu de la Domnul cer umil
Să rămâi mereu ca un copil.

Stai la mine, Doamne

Stai la mine, Doamne, a-nserat,
luna se prăvale pe-o colină,
și de-oi vrea, în noaptea ce-o să vină,
eu Ți-oi da o pâine și un pat.

Nu pleca în lume, deocamdată,
e-ntuneric și-i pustiu pământul,
sec și fără dor ne e cuvântul.
Oamenii nu sunt ce-au fost odată.

Odihnește-Te, mai bine, până-n zori.
Corbi se zbat acum prin cimitire.
E și mâine timp de răstignire,
iar eu tot aici Te-aștept, de-ar fi să mori.

N-ai cârtit când Te-a trimis Bătrânul
să Te-arăți în lume-ntâia oară.
Lupta cu noi înșine nu e ușoară.
Pentru ce-ai primit ieslea și fânul ?

Nu-mi răspunde, știu: din dor de oameni
vei primi și cuie și stigmat,
scuipături și câte și mai toate,
ca să mântuiești păgâni și fameni.

Vor tăcea arhanghelii din liră
când Te-or străjui la prohodire,
și când nimenea din omenire
nu va ști de taina ce-o primiră.

Îmi e greu să-Ți spun a nu Te duce.
Patimile lumii-mi zic că-i bine,
căci la adevăr nimeni nu vine
dacă n-a trecut întâi prin cruce.

Dar când, obosit și-nfometat,
prin lume umblarea-Ți va fi gata,
să Te-abați la mine-n drum spre Tata
și Ți-oi da o pâine și un pat.

Raiul începe cu tine

Raiul începe cu tine -
Am înțeles într-o vară
Când privegheam pe coline
Și ne-am șoptit prima oară.

S-a tulburat universul
Ca-ntr-un debut de poveste.
Un trubadur duce versul
Către pleiade celeste.

Plaja de ieri e pustie.
Ziua s-a stins ca o soartă.
Ușa deschisă mă-mbie,
Pasul spre tine mă poartă.

Și te zăresc sub arcade,
Printre vitralii boeme.
Ca într-un basm cu naiade
Cuminecând cu poeme.

Flori ai în păr și, pe masă,
Cărți mă invită, complice.
Timpul se-ntoarce acasă.
Clipa, istorii prezice.

Ochii, cireasă răSCOAPTĂ,
Tulbură muza din mine.
Stăm de priveghi și, în șOAPTĂ,
Raiul începe cu tine.

Fabulă muzicală

Pe un grif de țiteră
S-a suit o literă.
Și se laudă cu fală
Că e notă muzicală.

Litera saltă zglobie
Și încearc-o melodie.
Dar, din biete-i demersuri,
Nu rezultă decât versuri.

Auzind acele zvonuri,
Note, game, semitonuri
Și-un diez cam guraliv
Îi grăiesc din portativ:

- Măi surato, zicem, ție
Îți priește-n poezie.
Muzichia cea măiastră
Las-o, soro-n seama noastră.

Pravila pământului
Şade-n grija cântului,
Iar canoane muzicale
Nu-s de nasul dumitale!

Litera se opinteşte
Şi, lezată, le grăieşte:
- Muzica-i fără cuvinte
Ca un trup fără de minte,

Ca o curte fără câine,
Ca o masă fără pâine,
Ca un prunc fără părinţi,
Ca o gură fără dinţi.

Aşa că s-avem pardon,
Stimate domn semiton.
Dacă mă gândesc un pic,
Fără noi sunteţi nimic.

Semitonul, înţelept,
Îşi propti bărbia-n piept:
- Cuvântu-i fără melod
Ca o plantă fără rod.

Voi grăiți în poezie,
Noi ne facem simfonie.
Voi ședeți la editură,
Noi valsăm în partitură.

Dar, trudind noi împreună,
Facem lumea și mai bună,
Cununăm acorduri sfinte
Pentru inimă și minte.

Hai, de-acum, să batem palma
Să nu mai trăim de-a valma,
Să nu ne mai lăsăm baltă
Ci să șadem laolaltă.

Și așa a fost: cuvântul
A făcut prieten cântul
Și-au dat sfintele măsuri
Ce dăinuie în scripturi.

Colind canadian

Azi, ca-n fiecare an,
Și aici, peste ocean,
Printre crengi de-artar răsună
Tot colinda cea străbună.

O cântau părinți cu fiii
Și-o-ngânau în somn copiii.
S-o cântați și voi sub geamuri
Și s-o duceți pe la neamuri.

Să aveți belșug în casă,
O pâine albă pe masă,
Lângă traista cu merinde
Și o tolbă de colinde.

Să purtați cu fală iia,
Nu uitați de România
Și la praznice de moși
Colindați-i pe strămoși.

Dați zăpada de prin tindă,
Agățați covrigi la grindă,
Și ca niște pui de daci
Puneți cruci pe cozonaci.

Între voi să aveți pace
Și în suflet să vă joace
Dumnezeu cu sfinții Lui
Hora infinitului.

Anul nou vă-nveselească,
Pruncu-n iesle vă zâmbească
Și din cer, în noaptea sfântă,
S-auziți cum îngerii cântă.

Alb

E multă lumină în casa ta.

Ca în dimineața aceea
Când am mâncat împreună
Pâine prăjită cu unt.
Soarele răsărise ca de obicei.
Ai băut din cafea cu gesturi de balerină
Apoi ai mers la fereastră
Și ți-ai udat floarea preferată.
Erai desculță și îmbrăcată în alb
Iar șoldurile ți se legănav
Ca într-un ancestral dans al ploii.

E multă lumină în casa ta.

Floarea a crescut de atunci.
A făcut muguri albi.
Pereții sunt la fel de albi
Iar în aer mai stăruie încă
Mirosul de margarete.

Îți ating rochia albă
În care obișnuiai să dansezi
Pe o muzică pe care numai tu o auzai.

E multă lumină în casa ta.

Mă întind pe divanul alb și îți aud pașii.
Par a fi o muzică celestă
Sau un colind îngânat de un copil
Cu o chitară albă.
O briză rătăcită de mai
Flutură abia șoptit perdeaua
Iar tremurul ei alb
Îmi pare un dans nupțial.

E multă lumină în casa ta.

Dar tu,
Tu unde ești ?

Picături de rugăciune

Picături de gheață plouă
și-n suflet se face rouă.
Ploaia ostenită plânge
și-n suflet se face sânge.

Parcă-mi picură doar mie
picături de poezie.
Se preling din uscăciune
picături de rugăciune.

Să se spele, să se-așeze
picături de anamneze.
Pe zahei să-i primenească,
pe tâlhari să-i mântuiască.

Plouă picuri mari de lacrimi
peste doruri, peste patimi.
Plânge cerul somnoros
peste sfânt și păcătos.

Poezia

Poezia

e tot ce omul a creat mai viu.

E panaceul pe care Dumnezeu
a îngăduit lutului să-l afle
spre propășire.

Din depărtări nebănuite,
din graniți ale neființei,
omul și poezia
au copilărit împreună
sub același cer.

S-au înălțat unul pe altul
și au cuprins Necuprinsul
într-un cuvânt
suav și dulce ca o lacrimă de sfânt.

Prin Poezie

încercăm să ne recâștigăm aripile.

A fost copilăria

Știi ce cred ?

Că mi-a fost prea scurtă copilăria.

Până să-mi dau bine seama

Salcâmi de pe uliță

Au îmbătrânit săracii.

Acum înțeleg:

Domnul acela care trecea pe lângă mine

Îmbrăcat la patru ace

Și mângâia pomii, casele, oamenii

Era Timpul.

Și totuși cred

Că mi-a fost prea scurtă copilăria.

În binecuvântarea

De gutuie și mere coapte

A sobei bătrânești

Am cugetat la cele mai mature lucruri:

Au început desenele animate,

Ce buni au fost cârnații, sau

De ce nu mai ninge odată.

Și totuși cred
Că mi-a fost prea scurtă copilăria.

Îmi amintesc
De mirosul acela de tămâie neparfumată
Și de fruntea patriarhală a părintelui
În serile cu denii.
Așa erau colorate toate:
Într-un zâmbet
Ca al pruncului din Betleem.

Am amintiri generoase.
Atât de... încât...
Mi-aș putea angaja propriul cronicar.
Dar uneori mă întreb candid:
Totuși,
Nu mi-a fost prea scurtă copilăria ?

Glossă

Sunt liniștit ca un potir.
Trec printre lucruri fără vină.
M-am săturat să fiu martir.
E lumea de himere plină.

Am cerșit la cer o pâine
Și cerul mi-a răspuns cu mir.
O să-ndrăznesc să cer și mâine.
Sunt liniștit ca un potir.

Raționalul univers
Divinei armonii se-nchină.
Eu, cugetând la al său mers,
Trec printre lucruri fără vină.

Suntem atât de mulți și vieții
Îi datorăm prea mare bir.
Nu mai dau anii tinereții,
M-am săturat să fiu martir.

Un fier încins în mine. Aștept
Cuvântul ca un râu să vină.
Și cine, Doamne,-i înțelept ?
E lumea de himere plină.

E lumea de himere plină.
M-am săturat să fiu martir.
Trec printre lucruri fără vină.
Sunt liniștit ca un potir.

Haiku

1.

Să te pleci zilnic
în fața cuvintelor:
iată virtutea !

2.

Aș vrea privirea
cu care tâlharul rău
a scrutat raiul!

3.

Gânduri, vise, ani:
de ce vă plecați sfioși
în fața morții ?

4.

Cât de suavă
îți e părerea de rău
cruntă ispită !

5.

Aș vrea să sărut
iarba crescând, fetiço,
pe mirarea ta !

6.

Închide poarta
ca să nu intre timpul
la tine, mamă !

7.

Ce tristă ar fi,
fără copilul din noi,
viața pe pământ !

8.

Cel mai greu păcat?
Nu mă pot gândi decât
la nepăsare !

9.

Ai grijă, Doamne:
oamenii nu sunt mereu
chiar ce par a fi !

10.

Tăcerea, totuși,
este cel mai bun discurs
existențial.

La umbra Crucii

Îmi amintesc de-acea crucificare
Ce-a mântuit o lume de povară
Și văd cum, prin a mea lucrare,
Te răstignesc, Stăpîne-a doua oară.

În fața Ta, iubirea mea cea mare,
Mă-nfățișez cu sufletul deschis
Ca să primesc nu dreaptă judecare
Ci nimbul Tău ce-n lume l-ai trimis.

Aduc spre Tine doar o rugămintă:
Viază-mă, Iisuse, ne-ncetat,
Primește-mă în cerurile sfinte
Și fură-mă din tot ce e păcat!

Coboară, Doamne, din țării puterea
Să port cu vii dorințe Crucea Ta,
Să-Ți mulțumesc cu lacrimi când durerea
Prin lacrimi mintea îmi va mângâia.

Deși cunosc de mic a Ta lucrare –
Căci fost-a univers copilăriei –
Eu totuși cer o inimă mai mare
Și-un simț mai virtuos al armoniei.

Puterea Crucii Tale astăzi este
Nemeritat izvor de înălțări
Din praf spre continentele celeste
Și din banalul vieții spre cântări.

Bucură-te, Preacinstită Cruce,
Podoaba mea și soră după har,
Bucură-te, pom spre care fuge
Creștinu-n orice vreme de hotar,

Bucură-te, leac durerii prin durere,
Bucură-te, sabie de foc și scut,
Bucură-te, semn al cerui care cere,
Bucură-te, fier în trupul meu de lut,

Bucură-te, începutul mântuirii,
Bucură-te, al păcatului zăgaz,
Bucură-te, frate-n lupta firii,
Bucură-te, agonie și extaz,

Bucură-te, arma păcii-ntre popoare,
Bucură-te,-al raiului deschizător,
Bucură-te, Cruce, că ești păzitoare
Neclintită-a vieții tuturor !

Peisaj de seară

Părintelui Dumitru

E seară. S-au aprins luminile-n oraș.
În aur îmbrăcate-s aleile pustii.
Rar se mai aude vre-un zgomot stins de pași
Și lun-abia răsare și orele-s târzii.

O liniște adâncă domnește peste toate
Și-ntr-înșa toți copacii par heruvimi feerici.
O singură făptură, dorind singurătate,
Se roagă în altarul unei străvechi biserici.

Doar el și-al lumii Tată grăiesc unul spre altul
Simțiri de ei știute și lacrimi și suspine.
O pace îngerească coboară din înaltul
Divinul cer albastru, izvor de veșnic bine.

Avem nevoie

Avem nevoie să simțim.
Avem nevoie să iubim
Ca din orbirea ce ne-apasă
Iară și iară să ne izbăvim.
Ne-am săturat de peisaje dezolante
Și de urlete de lupi în pustiu.
Ne-ajunge-atâta suferință oarbă
În trupul de pământ cărămiziu.

Avem nevoie de o altă lume,
De raiul ce așteaptă-n noi
Dorințe curate,
Plăceri nevinovate
Și ochii să se vindece-amândoi.
Avem nevoie să strigăm deodată
Cu-ntreaga gură proaspăt vindecată:
Fiule-al lui David, miluiește-ne pe noi !

Noaptea

Lumina-i stinsă pe pământ
Și dorurile se arată
Când noaptea stăruie molcom
Stranie și-nmiresmată.

Sălaș de rugi duhovnicești,
De gheață e și totuși caldă.
Pe străzi lumini de felinare
Și multă liniște ce scaldă.

De stai în loc, auzi tăcerea.
De treci la pas, nu vezi nimic.
Dar ochiu-nchis, lăuntru arde
Privind lumini pe cerul mic.

E amortit tot universul
Și noaptea-n vis tremurătoare
E plămădită din neliniști
Și divă e și fată mare.

Probabil vor veni și zorii
Deasupra pomilor din sat
Dar noaptea încă zăbovește
Sărutul binecuvântat.

Numai poetul stă de veghe
Gândindu-se că Dumnezeu
Făcut-a noaptea din nevoia
De a vorbi cu gândul Său.

Rugăciunea unui înger

Aripile-mi frânte zac jos, nemișcate.
Alături, un înger privește și plânge.
Din ochii-i, spre ceruri, se-nalță curate
Cuvinte ca focul și lacrimi de sânge:

Învață-l, Preasfinte, urcușul statornic,
Neluarea aminte la carnea ce-l strânge
Și adu-i în suflet, în ceasul demonic
Cuvinte ca focul și lacrimi de sânge!

Plângerile lui Ieremia

Pe ruinele proaspete
Ale fostului oraș sfânt
Ieremia își poartă pașii
Spre ceea ce a fost cândva
Un templu.
Genunchii săi sărută, într-un extaz de durere,
Lespezile sfărâmate,
Iar lacrimi fierbinți și peste măsură de sărate
Șiroiesc pe obraji arși de soare
Înăsprindu-i parcă și mai tare.
E-atâta suferință-ntr-însul
Și dor
După al său popor
Care-i acum departe
Târât de lanțuri străine
În robia celor netăiați împrejur.
I-ar vrea înapoi;
Dar nu poate face nimic,
Afară numai de-a-și ridica ochii și inima
Către cer
Și a plânge...

Despre tine

... Și mă gândesc, cuprins de dor, la tine,
Și îți primesc, ca pe un vis, sărutul –
Tandrul, simplul, fragedul și mutul –
Cum se revarsă ca un psalm în mine.

Sunt iarba sub a pașilor tăi vrajă
Ce, răcorită,-ncepe-o viață nouă;
Pe-a zâmbetului tău petale eu sunt rouă,
În cea dintâi a dimineții strajă.

Ghirlandă proaspătă la gât îți sunt, fecioară,
Din mii de flori de colț culese-n zori de vară
 Și-aș zăbovi la pieptul tău o veșnicie

Să simt cum pomul vieții încet ni se apleacă
Și să rămân cu tine întocmai cum nu pleacă
 Poetul din eterna lui copilărie.

În satul meu, adesea

În satul meu, adesea, îmi place să revin
Să-mbrățișez natura, s-adorm sub cer senin,
Să sorb în al meu suflet tot ce-i curat și sfânt,
Să simt că-n lumea asta nu-i mai frumos pământ.

Voios, pe-a sale uliți umblam, copil fiind,
Mă întâlneam cu timpul, îl ignoram zâmbind,
Trăiam parc-o poveste, un vis fără sfârșit,
O panoram-a veștii ce curge-n infinit.

În serile de iarnă, cu gheață la ferești,
Cu foc arzând în sobă, cu lampă și povești,
Simțeam în al meu suflet un glas care spunea :
„Sunt fericit aicea, căci asta-i lumea mea!”

Și-același glas acuma grăiește către mine
Dezvăluind secretul nădejzii de mai bine :
„Întoarce-te în satul unde-ai copilărit
Și vei pași pe calea spre care-ai năzuit!”

Elogiu copilăriei

Copilărie, leagăn de vise,
Mâini de copil spre lume întinse,
Legenda-ți e clară și forța ta vie,
Iar tu îmi ești muză, copilărie!

Ai fost o minune în curgerea vieții
Curată ca roua cântând dimineții,
Născută din noapte, de ea desmierdată
Și-n zorii iubirii, ca visul uitată.

Știi tu, surioară, poetul suspină;
A ta amintire îi este lumină
Dar nu își dorește să fii din nou vie
Căci vrea să-i fii muză, copilărie!

Tu-mi ești

Tu-mi ești vis de dimineață
De noiembrie toamnă
Un sărut timid de gheață
Dintr-o inimă jărată.

Tu-mi ești alfabet de șoapte,
Dor de liniște adâncă,
Trubadur brăzdând în noapte
Un oraș ce doarme încă.

Tu-mi ești divă și fecioară,
Dulce, aprigă felină,
Inimă ce vreau să ceară
Dăruirea mea deplină.

Tu-mi ești mamă-n floarea vieții
Ce la sânu-i își iubește
Rodul drag al tinereții
Care trupu-i întregeste.

Tu-mi ești mult dorită fiică.
Ție-ți dau fără-ncetare
Un sărut pe fruntea mică
Înainte de culcare.

Sublimul de-o noapte-ntreagă
Concentrat într-un sărut:
Asta-mi ești tu, fată dragă,
... Și abia am început ...

Chipul de la Antim

Făptura-aceea minunată
Cu fața limpede ca cerul,
Ce mirosea a pace-n suflet
Și a virtute de tot felul,

Ieșea sfioasă din lăcașul
Ce isprăvisse Jertfa sfântă
Și parc-avea-mprejuru-i îngeri
Și bucurie multă, multă...

Privirea ei neprihănită
Și puritatea și seninul
Ce izvorau din trupul fraged
Mă-nvredniceau să văd divinul.

Poate c-al vieții drum va face
Din nou s-o văd, să-i spun pe nume,
Iar dacă nu, în locul liber,
Poemul ăsta va rămâne.

Căci am văzut-o preț de-o clipă
Dar clipa-aceea, ca-n pustie,
S-a înmulțit asemeni pâinii
Și jur c-a fost o veșnicie.

Cea mai frumoasă din făpturi

Să strige din adâncuri marea,
Să slobozească glas spre cer,
Să spună Celui ce-a făcut-o:
„Sunt cel mai mândru giuvaer!”

Să umple cu-al lui glas văzduhul,
Bătrânul nostru, bun pământ,
Să zică Celui fără vârstă:
„Făptura cea mai scumpă-Ți sunt!”

Să cânte galaxii o mie
Cuvântul lor de-a pururi mut:
„Noi suntem cele mai slăvite
Din câte Domnul a făcut!”

Și va răspunde-atunci Stăpânul:
„Cea mai frumoasă din făpturi
Îmi e făptura care poate
Renaște din dărâmături.”

Și-ți spun, iubito, că aceea
E sora noastră-n orice timp:
Iubirea ta și-a mea, curată,
Acest al cincilea-anotimp.

Rugăciune

M-ai zidit stăpân materiei, slujitor al Tău printr-înșă,
Sub puterea Ta adâncă mi-ai dat firul existenței –
Te implor, deci, Împărate, schimbă-n aripi neputința
Și-mi trimite omenirea pe tărâmul transcendenței.

Dă-mi credința care mută munții cugetului lumii,
Dă-mi din apriga putere de-a exorciza ființa.
Mă voi răscula prin Tine împotriva moliciunii
Și prin Tine poezia va întinde biruința.

Nimicește îndoiala, n-o lăsa să mai trăiască,
Dă-mi nădejdea înnoirii, nu dreptate, ci-ndurare;
Din vremelnicia vieții pot minuni să izvorască.
Deci, întâi de toate, Doamne, dă-mi din marea Ta răbdare!

Autoportret

Asta sunt eu între-atâția
Câți petrec, ca noi, ca voi:
Un căutător asiduu
În al inimii șuvoi.

Sunt un trup fragil, dar care,
Înarmat c-un simțământ,
Mă fac rob supus hârtiei
Și-ntrupez al lui cuvânt

Într-o fragedă fecioară
Cu virtuți de panaceu:
Poezia, - o vioară
Pentru astăzi și mereu.

PROZĀ

Doamna de pe front

Multe lucruri ieșite din comun mi-a fost dat să văd și să aud în preumblările la care m-a obligat slujirea preoțească, iar întâmplarea ce urmează să v-o povestesc este una dintre ele. S-a petrecut acum mulți ani, în parohia mea de pe coasta de est a Statelor Unite, însă atunci, ca și acum, am fost incredințat că a fost unul dintre acele momente discrete, dar minunate, când Dumnezeu își atinge degetul de viața noastră și ne-o schimbă cu desăvârșire.

În dimineața aceea, Joshua se deșteptase, ca de fiecare dată, la ora cinci fix. Avea un ceasornic interior care nu dădea niciodată greș, de zece de ani încoace, de când se pensionase din armată. Se îmbracă în halatul său de salon și își puse în picioare papucii. Ceilalți nu se treziseră încă. Soția sa și fiul cel mic dormeau încă, așa că bărbatul nici nu îndrăznea să aprindă lumina în drumul său spre baie. Știa foarte bine traseul pe întuneric și pășea pe holuri ca o pisică. Obişnuia să își facă o cafea și să o bea liniștit, lecturând ziarul pe îndelete. Deși în bucătărie avea un filtru de cafea, lui Joshua îi plăcea cafeaua la ibric, cum învățase de la nevastă-sa, româncă de-a noastră de prin părțile Bihorului.

Turna lichidul aromat în ceașcă și adulmeca nesățios caimacul, înainte de a duce ceașca la gură. Era micul lui ritual de dimineață.

Se așeză apoi în fotoliul din camera de zi, sub fereastra ce dădea spre stradă. O lampă discretă îl învăluia doar atât cât să vadă literele din ziar. Era o liniște desăvârșită, ca de început de lume. Se auzea doar pendula leneșă a ceasului din bibliotecă. În momente ca acestea, lui Josh – așa îi spuneau prietenii – i-ar fi plăcut să fie scriitor. Cu două ore petrecute în desăvârșită liniște ar fi putut să creeze câteva pagini interesante în fiecare zi.

Dar Joshua nu era scriitor, așa că se opri din reverie – nu de alta, dar se răcea cafeaua – și se propti pe titlurile de pe prima pagină a ziarului. Aici, o știre despre criza economică din America ultimilor doi ani. Dincolo, un raport științific cu privire la încălzirea globală. Accidente de circulație, ori detalii absolut neinteresante din viața unor vedete.

„Știrile nu se schimbă niciodată prea mult. Aceleași lucruri, întâmplându-se altor oameni. Aș vrea mai degrabă să trăiesc propriile experiențe, decât să citesc ce se întâmplă altora. Sunt propriul meu ziar și radio. Consider că omului nu îi e dat să știe tot ce se întâmplă în lume. Omul deschide televizorul și toți prezentatorii aceia îl bombardează cu știrile locale, naționale și internaționale. La fel și ziarele. Iar bietul de el, cu toate problemele lui, este împovărat cu problemele întregii lumi.”

Așa gândea Joshua în timp ce citea fără interes știrile. Atenția i se opri pe un titlu despre războiul din Orientul Mijlociu. Erau acolo soldați tineri care își pierdeau viața în chinuri groaznice iar armata făcea încă un rând de funeralii cu sicriul acoperit. Îi părea rău de acești băieți, dintre care mulți abia dacă gustaseră din bucuriile vieții. Asta îl făcu să își amintească de propriile lui plontoane fără somn, nopți în tranșee mizerabile, camarazi dispăruți și atacuri prin păduri pe unde nu trecuse toporul de la facerea lumii.

Joshua fusese ofițer de infanterie în războiul din Coreea. Fusese încartiruit undeva la est de Seul vreme de trei ani chinuitori, în care timp văzuse și auzise de toate. Moartea nu îl mai speria, pentru că fusese o prezență zilnică în rândul plutonului său.

Se opri din lectură, își șterse o lacrimă din colțul ochiului și privi pe fereastră.

Așa îl găsi soția lui: cu privirea fixată spre un pom imaginar de pe strada lor.

- Buna dimineața, Josh. E o dimineață liniștită, nu ?

- Bună dimineața, draga mea. Liniștită, da. Măcar afară e liniștită.

Soția lui îl cunoștea prea bine. Îl vedea tulburat.

- Dar înăuntru ?

- Ei, știi tu. Numai când văd știrile astea despre băieți tineri care și-au găsit sfârșitul prin războaie străine, mă

cuprinde cea mai tristă dintre tristeți. Nu e drept, înțelegi? Mă gândesc numai la cărțile pe care nu au mai apucat să le citească, la locurile pe care nu le-au mai văzut, la fetele pe care nu le-au mai iubit...

- Dar tu ai scăpat cu viață, Josh. Măcar pentru asta ar trebui să fii bucuros.

- Sunt, Ana. Sunt. Dar uneori nu înțeleg de ce.

- Ce vrei să spui ?

- Am fost de atâtea ori pregătit să mor. Făcea parte din viața mea de soldat. Mă resemnasem cu ideea că voi putea muri în ziua următoare, în misiunea următoare. Dar moartea m-a ocolit.

- Ei bine, dragul meu, poate că asta e o chestiune pe care ai putea să o discuți cu părintele Morar. Știi că l-am invitat pe la noi în dimineața asta ca să ne binecuvânteze casa cu apă sfințită. Așa se face la noi, la ortodocși, la început de an. Și sunt convins că o să îți placă de el. E un om educat și bun la sfat. Doar e ardelean.

- Bine atunci. Mă duc să mă bărbieresc și apoi pregătesc micul dejun.

Și Josh se ridică, tot întrebându-se în sinea lui ce e acela „ardelean”. Trebuie să fie ceva interesant. Doar avea încredere în gusturile soției lui în materie de oameni.

Ana îl privi cum mergea agale spre baie. Erau căsătoriți de mai bine de treizeci de ani, dar tot îi citea uneori pe chip

o anumită amărăciune ca o rană veche de război. Se duse și ea la ale sale și o oră mai târziu, toată familia lua micul dejun în bucătăria luminată acum de soarele dimineții printr-o fereastră generoasă. Apoi, copiii au plecat la școală, iar Joshua și soția lui au ieșit pe terasă.

Așa i-am găsit eu pe la prânzișor.

- Bine v-am găsit dragii mei. O zi minunată, nu-i așa ?

- Bine ați venit, părinte. O zi numai bună pentru busuioc și apă sfințită. Ne face sufletul ca Iordanul. Pofțiți, vă rog, înăuntru.

Am intrat împreună cu gazdele, m-am făcut comod și apoi am început să îmi pregătesc ustensilele pentru ritualul de Bobotează: epitrahilul, crucea, găletușa cu agheasmă și busuiocul. Am început a cânta: „*În Iordan botezându-Te Tu Doamne...*”, iar Ana mă secunda cu vocea ei plăcută de alto. Am trecut apoi prin fiecare cameră, stropind pereții cu agheasmă, în timp ce Joshua îmi urmărea fascinat mișcările, de parcă asista la primul spectacol de prestidigitație din viața lui.

După ce am terminat de colindat casa, ne-am oprit în salon, unde Ana ne puse în față câteva prăjituri și ceștile de ceai.

- Doamna Ana, începui eu, m-ați întrebat zilele trecute despre icoana pe care vrem să o zugrăvim pe catapeteasmă. Este icoana Maicii Domnului numită și Ocrotitoarea. Originalul se află la episcopie. Are pe ea acel drapel

românesc care ocrotește ca un curcubeu episcopia noastră. Întâmplarea face să am la mine o copie mai mică a ei.

Am scos apoi icoana din geantă și i-am întins-o doamnei Ana.

De aici, lucrurile au luat o întorsătură neașteptată.

Din locul unde stătea, Joshua se crispă la față, ochii îi rămaseră fixați pe icoană, respirația i-o luă razna, vocea – deși era limpede că voia să spună ceva – refuza să îl asculte și i se poticni la jumătatea gâtului. La început am crezut că s-a înecat cu prăjitură sau că s-a fript cu ceaiul.

- Joshua, îl întrebă soția lui, s-a întâmpat ceva ?

Dar el părea că trăise spaima preotului Zaharia, tatăl Sfântului Ioan Botezătorul, care rămăsese mut după întâlnirea cu îngerul în templu.

- Joshua, dragule, ești bine ?

Joshua, tot cu ochii la icoană și cu vorba în gât.

- Eu... eu...

- Da ?

- Eu... o... cunosc... pe... doamna.

- Care doamnă ? întrebai eu.

- Doamna din icoana dumneavoastră. Am mai văzut-o cândva.

M-a prins ca într-un stop-cadru. Nu știam ce să îi spun. Credeam că are un moment de déjà-vu tare încurcat.

- Joshua, încercai eu să precizez, în icoana aceasta este reprezentată Maica Domnului și nu văd cum ai fi putut să o întâlnești, din moment ce ea trăiește în ceruri de aproape două mii de ani.

- Părinte, în ceruri sau nu, sunt sigur că ea era. Să vedeți cum s-a întâmplat...

Și Joshua începu să povestească:

- Eram soldat în războiul din Coreea, în vara lui '53. Plutonul meu a fost atacat prin surprindere. Nici nu a fost o luptă, ci mai mult un măcel. Camarazii mei au murit atunci pe capete. Eu căzusem la pământ și cu ultimele forțe, am văzut un ofițer inamic cum trece pe la fiecare rănit și îi trage un glonț în cap, ca să fie sigur că nu supraviețuiește careva. Îmi vedeam moartea cu ochii. În clipe ca aceea, se zice că timpul trece cu încetinitorul. Mi-am luat rămas bun de la soția și de la copiii mei și așteptam resemnat sfârșitul.

Când a ajuns în dreptul meu, însă, parcă o mantie străvezie m-a acoperit. Ofițerul coreean, deși s-a uitat în direcția mea, părea că nu m-a zărit și a trecut mai departe, plantând câte un glonț în creștetele camarazilor mei. Iar înainte să îmi pierd cunoștința, vă jur că am văzut o femeie frumoasă și elegant îmbrăcată, ca o împărăteasă. Ea m-a acoperit cu acea mantie minunată și invizibilă și mi-a zâmbit complice. Atunci am știut că totul o să fie bine.

S-a lăsat tăcere. Joshua părea că își luase o piatră de pe suflet, nu atât pentru că ne spusese povestea, cât pentru că se lămurise, după atâția ani, cine fusese femeia misterioasă

care îi salvase viața pe front. Am mai vorbit apoi de una de alta, iar Josh devenea, sub ochii mei, mai însuflețit, mai voios și chiar mai tânăr.

Cât despre mine, după ce am mai băut un ceai cald de la doamna Ana, am plecat acasă convins încă o dată că Dumnezeu lucrează uneori și prin robul său Nabucodonosor.

În căutarea pustnicului

- Hai, ești gata ? Uite, eu mi-am împachetat deja cele două aparate de fotografiat, obiectivul standard, cel de portret, blițul și chiar un teleobiectiv. Iar baterii am în fiecare buzunar. Și tot am fost gata înaintea ta ! Pe când tu nu ai de luat decât un pix și un carnet de note ! Bravos !

- Și un reportofon, mi-am corectat eu colegul nerăbdător. Nu se știe niciodată.

- Adică tu crezi sincer că bătrânul o să îți acorde pur și simplu un interviu ? Vorbim de un pustnic, Nicule, nu de un consilier local în prag de alegeri.

- Ai dreptate, Manu. Călugării sunt, prin natura firii, dar și a vocației lor, oameni scumpi la vorbă. Iar pustnicii, cu atât mai mult. Dar vreau să fiu pregătit pentru orice ne-ar spune.

- Eu merg, știi bine, doar pentru că te trimite zăbăucul ăla de redactor șef și, pentru asta, ai nevoie de un fotoreporter. Altfel, nu m-ar fi interesat un subiect ca ăsta decât pe post de somnifer.

Am zâmbit amândoi. Emanuel, Manu cum îi ziceau prietenii, mă amuza de fiecare dată cu simțul lui practic,

cerebral, dus uneori până la scepticism. Iar eu, ca teolog, eram deseori de părere contrară, așa că ne găseam mai mereu în câte o dispută amicală de idei. Asta cimentase în timp prietenia noastră și lucram bine împreună. Îl admiram pentru umorul lui hâtru și pentru ochiul fotografic agil, care știa să vadă un subiect bun de presă acolo unde alții vedeau doar banalitatea cotidiană.

În ziua aceea urma să mergem pe drumuri de munte, în codrii Moldovei, ca să facem un reportaj despre un sihastru despre care auzisem că se nevoiește undeva prin părțile locului. Ideea fusese a mea, pornită dintr-o sumă de informații sumare primite de la un coleg de la Facultatea de Teologie. Îl propusesem redactorului șef de la revista la care colaboram de puțină vreme, iar acesta îl primise cu entuziasm.

- Ok, studentule, hai să ne grăbim. Se face seară și e drumul lung, m-a luat Manu pe sus. Dacă nu ai fi fost la cursuri azi, am fi putut pleca de dimineață, dar asta e. Ajungem noi.

- Sunt gata!

Am coborât amândoi scările și ne-am urcat în mașina lui, o Dacie break veche, cu o tablă care fusese cândva albă, dar care făcuse multe expediții jurnalistice prin toate colțurile țării. Manu era mândru de ea și îi spunea, cu alint, Bălana.

Aveam de mers vreo șase ore, până la Târgu Neamț, de unde, după o noapte la un hotel din localitate, urma să

plecăm în căutarea propriu-zisă a sihastrului. Pe drum, mă gândeam ce aş putea să îl întreb, ce sfaturi să îi cer pentru cititori. Ştiam, din alte mănăstiri, că monahii vorbesc puţin şi rar. Învăţasem să citesc nu atât din vorbirea lor, dar mai ales din gesturile, din privirile, din purtarea lor. Din tăcerea lor. Mă ghidam după sfatul unui monah din Pateric: „Dacă nu înveţi nimic din tăcerea mea, nu vei învăţa nici din vorbele mele”.

Se făcea încet seară. Bălana gonea conştiincioasă pe şosea, iar mie îmi goneau prin cap întrebările. Dacă nu îl găsim ? Dacă nu vrea să ne primească ? Dacă şi dacă...

La un moment dat, şi ca prietenul meu să nu adoarmă la volan, am spart tăcerea:

- Manu, am zis, ce crezi tu despre sihaştri ?

- Sincer ? Mi se pare că sunt nişte oameni de un curaj frate cu nechibzuinţa. Să locuieşti singur în pădure, într-o colibă, fără ţipenie de om şi înconjurat de fiare sălbatice, nu înţeleg cum e posibil.

- Orice pustnic face asta cu acordul stareţului său şi numai după ce a petrecut nişte ani în mănăstire. Nu pleacă așa, de nebun. Are antrenament spiritual suficient.

- Şi cum rezistă de unul singur în pădure ? Mai ales iarna, cred că îi este tare greu !

- Problema nu este iarna şi nici animalele. Cel mai greu, mi-au spus nişte părinţi, este să îşi păstreze un ritm zilnic foarte riguros. Rugăciune de noapte, tăiat de lemne, ordine şi curăţenie în biserică, odihnă , primit eventuali

oaspeți, gătit mâncare, și iar rugăciune. Am auzit că unora le-a spus duhovnicul să se roage cu voce tare sau chiar să vorbească singuri, ca să nu își piardă glasul.

- E posibil ?

- Se vede treaba că da. În singurătatea și austeritatea lor, rezistă doar printr-un program de muncă și rugăciune în care nu există timp de pierdut. Altfel, s-ar plictisi. Iar, în pădure, drumul de la plictiseală la nebunie e surprinzător de scurt.

- Am auzit asta de la alpiniști, își aminti Manu. Trebuie să își țină tot timpul mintea ocupată cu ceva. Dar alpiniștii ajung, la un moment dat, pe vârf, apoi coboară și se duc la casele lor, unde mănâncă ciorbă cu nevasta și copiii. Nu fac asta toată viața. Oare cum crezi că arată pustnicul nostru ? Eu zic că ori e sfânt, ori nu e în toate mințile. Cale de mijloc nu există.

- Nu știu, Manu. Chiar nu știu...

Mi-am afundat din nou ochii și gândurile în noaptea care se lăsase peste dealurile Moldovei și am lăsat o veche melodie de la radio să vorbească în locul nostru.

A doua zi, odihniți și gata pentru expediția spirituală în căutare de sfinți ai pădurilor, am luat-o la drum. Bălana ne-a dus voinică pe drumuri de munte, care mai de care mai puțin bătute și prin codri pe unde părea că n-a intrat joagărul de la facerea lumii. Purtam cu noi o hartă improvizată de un bătrân de la Ocolul Silvic, care copilărise prin părțile acelea. El ne-a mai spus că, după ce drumul de

asfalt se termină, începe cel pietruit. Când se termină și acela, rămâne doar un drum forestier, care e bun numai când nu plouă, așa că să avem grijă și cauciuc de rezervă. Când și drumul forestier pare că se înfundă, vom da de o cale ferată și, la întretăierea lor, îl vom găsi pe moș Costache, pădurar pensionar, care locuiește într-o veche cabană, un canton abandonat de mult. El ne-ar putea îndruma spre pustnicul pe care îl căutăm, dacă într-adevăr există unul.

Și iată-ne pe drumul forestier. Singura indicație că era vorba de un drum, era lipsa copacilor. În rest, același pământ reavăn ca și în pădure, care nu plăcea cauciucurilor tocite ale Daciei noastre. Ultimul camion de lemne părea că trecuse pe aici în epoca fanariotă. Plouase în ajun, așa că, din când în când, făceam cu rândul la împins mașina și cuceream eroic fiecare sută de metri.

Așa ne-a găsit prânzul. Pe mine, plin de noroi, iar pe Manu, de înjurături. Am hotărât să luăm o pauză.

- Nu mai putem merge mai departe, studentule. Asta e. Trebuie să facem cale întoarsă, hotărî fotograful meu, în timp ce mușca cu poftă dintr-un sandviș. Dacă ne prinde noaptea pe aici, tu o să le explici lupilor ce căutăm în ograda lor.

- Hai, Manu, trebuie să gândești pozitiv. După spusele bătrânului de la Ocol, nu cred că suntem departe. În cel mai rău caz, înnoptăm la cabana paznicului.

- Ai văzut tu vreun paznic? Ai văzut tu vreo cabană?

- Nu dar...

Mă pregăteam să îi răspund când, dintre copaci, de pe o potecă pe care abia atunci o observasem, apăru un om îmbrăcat vânătorește. Ne-am și speriat. Părea că ieșise din pământ.

- Bună ziua, domnule, am îngăimat eu.

- Bună să vă fie inima, dragilor. Ce vă aduce prin coclaurile astea ?

Manu îl scană de sus până jos fără prea mare interes.

- Bade, noi suntem de la ziar și căutăm un pustnic care am auzit că trăiește prin părțile astea.

- Pustnic ? Hm, făcu bătrânul în barbă, am auzit de mult de un pustnic pe aici. Sunt niște ani. Dar cu ce, mă rog, vreți să îl căutați? Cu mașina asta împotmolită ?

- Ha, ha, sugubăț ești matale, îi zise Manu. Nu vrei mai bine să ne dai o mână de ajutor ? Sau un umăr, un bocanc, ceva...

Abia atunci am văzut că moșul era încălțat cu o pereche de cizme înalte și murdare, rămase parcă de pe vremea când își făcea serviciul militar.

- Ba, cum să nu. Doar nu o să vă las pe mâna lupilor. Am înghițit în sec.

- Deci chiar sunt lupi pe aici ?

- Cum să nu ? Asta e pădurea lor. Dar eu nu am oi sau alte orătănii, așa că mă lasă în pace. Suntem prieteni, cum s-ar zice. Fiecare cu treaba lui.

- Prieteni, zici ? Dar matale unde locuiești ?

- Uite aici, după cotitură, e cabana mea. Nu mai e mult.

- Adică matale ești pădurarul care locuiește aici ?
Moș Costache ?

- Eu sunt. Și dacă nu vă e cu supărare, vă poftesc să zăboviți puțin în coliba mea, că veți fi osteniți de drum și de împins la mașină. Nu am multe, dar un ceai de fructe de pădure tot s-o găsi prin cămară.

- Ia uite, chestie. Pe matale te căutam, m-am înșeninat eu.

Târâș, grăpiș, am ajuns cu mașina la locuința bătrânului. „Cabana” era, de fapt, o colibă veche, nu mai mare decât un pichet de cale ferată. Mai avea o magazie de lemne și cușca unui câine ciobănesc, cu care ne-am împrietenit imediat. Arăta fioros, dar „simte omul bun”, după cum ne-a liniștit bătrânul.

Gazda noastră puse pe pirostriei un ceaun de mămăligă, iar noi ne apucarăm să ne spălăm cizmele și să curățăm cauciucurile mașinii. Nu voiam să zăbovim prea mult, dar paznicul ne asigurase că e mai bine să rămânem peste noapte că el o să doarmă în magazie, pe niște lemne, iar pe noi o să ne lase să dormim în cabana lui.

- Azi e zi de post, așa că o să mâncăm ciorbă de cartofi, zise moșul.

- Și când nu e post, ce mănânci, bade ? încercă Manu să îl descoasă.

- Ciorbă de cartofi acrită cu zeamă de varză, zâmbi moșul pe sub mustăți. Ca la hotel.

Fotograful îmi aruncă o privire parcă îmi spunea: „Hai, că îmi place de moșul ăsta ciudat”. Apoi îl întrebă din nou:

- Dar cum ajungem la pustnicul din pădure, nu știi ?

- Apăi, dragii mei, o luați pe poteca asta, și mergeți așa o vreme.

- Și, după aia, îl găsim pe pustnic ?

- Apăi, dacă i-o fi voia, te găsește el pe matale, chicoti moșul și se afundă din nou în bucătăria lui.

Dacă am văzut că nu scoatem prea mult de la gazda noastră, ne resemnăm și ne apucăm să scoatem sacii de dormit din mașină. Ni le-am instalat în colibă și ne-am petrecut restul serii pe scaunele de lemn cu trei picioare, în jurul mămăligii și a ciorbei de cartofi, care pe cât era de chioară, pe atât era de bună. Și am vorbit. Noi tot îi ceream unchișului să ne mai spună despre pustnicul misterios, iar el, parcă ocolind, ne întreba din cele lumești: dacă mai predă profesorul Alexe la facultate și dacă mai are câinele ăla mare al lui, cum merge metroul de la Piața Unirii la Romană, sau ce mai face actorul Jean Constantin. Noi i-am

dat pace într-un târziu și ne-am dus la culcare, convinși că ori nu e nici un pustnic pe aici, ori e ascuns bine de tot și nu mai are rost să îl căutăm.

A doua zi dimineată, Manu s-a trezit primul, ca să facă fotografiile cu răsăritul de soare pe culmile munților. Se plimbă în sus și în jos, trase câteva cadre și apoi veni la mine:

- Trezește-te, moșul nu mai e !

- Cum așa, nu mai e ?

- A plecat. Și nu cred că o să îl mai vedem curând.

- Ce tot spui acolo, Manu ?

- Uite, citește.

Îmi întinse o foaie de hârtie.

- Am găsit-o înfiptă într-ui cui în șopron. E de la el.

Pe foaie scria stângaci, cu un creion chimic:

„Dragii mei. Să mă iertați că m-am ferit de voi. Am fost pădurar la viața mea și am trăit o vreme în cantonul acesta. După ce am ieșit la pensie, m-am călugărit și m-am întors ca să pustnicesc tot prin părțile astea. Trebuie să mă înțelegeți, monahul nu fuge de oameni, dar iubește mai mult singurătatea. Așa că, o vreme, am încercat să mă ascund prin câte o peșteră sau poiană, dar oamenii tot mă găseau. Așa că nu m-am mai ascuns din loc în loc. Dar am ascuns tot ce putea să mă arate că sunt călugăr: hainele, icoanele, rugăciunea. Am memorat toată Psaltirea și o zic neconținut. Locuiesc mereu în alt loc. Mai la o stână de oi,

mai în coliba asta de pădurar. Nu spun nimănui că sunt călugăr, dar mă rog pentru toți cei care îmi calcă pragul. Dumnezeu și pădurea au avut grijă de mine, păcătosul. Rugați-vă pentru Iosif, pustnicul.

Am rămas amândoi fără grai o bună bucată de vreme. Oare nu simțisem noi, seara, că stăm la masă cu un om duhovnicesc ? Oare nu văzusem noi liniștea de pe fața lui și rugăciunea de pe buzele lui, chiar și atunci când învârtea făcălețul în mămăligă ? Și dacă da, de ce nu ne-am ascultat inima ?

Am plecat din pădurea aceea triști că nu reușisem să scriem un reportaj. Dar, cumva, în adâncul sufletului, eram împliniți știind că încă mai există pustnici, că ei se ascund chiar în văzul lumii și că îl întâlnisem pe unul dintre ei, pe robul lui Dumnezeu, Iosif.

Îngerași cu adidași

În ziua aceea, domnul M se trezise ca de obicei la ora 7. Se întinse ușor, ca după o odihnă bine meritată, își îmbracă halatul călduros, își luă în primire papucii și se îndreptă, agale, spre baie. Își mângâie în treacăt barba și, pentru că o găsi oarecum țepoasă, se apucă să își pregătească ustensilele pentru bărbierit, fredonând fals un cântec de demult. În timpul acesta, soția lui se apucase deja, în bucătăria luminoasă și modern mobilată, să pregătească micul dejun. Ouă, șuncă și obișnuita cafea pe care soțul ei o va bea în timp ce va parcurge titlurile din ziar, stăruind cu precădere pe informațiile financiare și pe știrile sportive.

Soțul o găsi în timp ce turna cafeaua fierbinte în ceștile de porțelan chinezesc. Își încheie și el ultimul nasture de la cămașă și își fixă nodul de la cravată. Se așază fără grabă și o salută cu un zâmbet sumar.

- Ah, nu, ți-am mai spus, se opri el după prima înghițitură de cafea, ți-am mai spus că nu vreau cu lapte obișnuit, ci cu lapte praf degresat. Chiar e așa de greu ?

- Ei, asta-i, se rățoi la el doamna M, nu e tot lapte ?

- Pentru tine, poate. Știi, eu țin la detalii din astea. Azi am o întâlnire importantă cu un client al firmei și uite, deja, îmi încep ziua supărat. Chiar nu ții la mine?

- Dar tu, cu toate mofturile astea, se cheamă că ții la mine ? E chiar așa de important ce fel de lapte am pus în cafea ? Dacă nu îți place, pune-ți singur. Te-ai făcut un mofturos. Uneori parcă nu mai ești bărbatul cu care m-am căsătorit.

Domnul M se ridică supărat de pe scaunul său, își luă sacoul de pe umeraș și ieși în parcare din fața casei. Se sui fără chef în automobilul decapotabil de marcă bună și plecă spre servicii, sub privirile triste și oarecum goale de sentiment ale soției lui.

- Uită-te la ei, oftă cu supărare dar și cu o undă de tristețe îngerul, în timp ce mașina ajunsese la capătul străzii și intra pe bulevard. Iar s-au certat din nimic. Mă duc să raportez asta în consiliul angelic. Trebuie să facem ceva. Și își luă zborul spre înălțimi, unde ședința de dimineață a întregii obști îngerești stătea să înceapă.

În împărăția Sa de lumină și haruri pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit și la inima omului nu s-au suit, Dumnezeu stătea pe tronul slavei. În fața Lui, mii de arhangheli și zeci de mii de îngeri se găseau adunați, într-o ordine perfectă și își înfățișau rapoartele de activitate. Arhangheliile aveau răspunderi mai mari: protejau câte o țară sau îndeplineau câte o misiune sub acoperire pe undeva într-un capăt de lume. Îngerii păzitori le-au urmat, fiecare

lăudându-și sau, după caz, încercând să ceară iertare pentru răutățile ori nevolnicia protejaților lor dintre tagma omenească.

Veni și rândul îngerului familiei M. Acesta făcu cei câțiva pași care îl despărțeau de tronul ceresc al Domnului, își drese glasul și începu:

- Prealuminate, în familia pe care m-ați rânduit să o păzesc încă nu e liniște. Le-am stat alături în cele mai grele clipe, precum și în cele bune. Dar tot nu merge. Uneori - și aici îngerul făcu o pauză, ca și cum urma o concluzie dramatică - uneori, Prealuminate, am sentimentul că ei nu se mai iubesc.

- De ce crezi asta, dragul meu ?

- Stăpâne, tot ce mi-ați rânduit pentru ei am împlinit. I-am ferit de rele, le-am înlesnit unele reușite în viață, pentru că, nu-i așa, la oameni contează și bunăstarea materială, sau măcar stabilitatea. M-am îngrijit, adică, să aibă ce le trebuie. Am avut grijă să fie sănătoși și fără griji. Dar, Înalte, parcă tot nu sunt mulțumiți. De fericire, ce să mai zic, e departe de ei...

- Și atunci, care crezi că e problema ?

- Doamne, lucrează amândoi din zori până în seară, merg uneori și la biserică. Au și timp liber să meargă la clubul de lectură sau într-o excursie la munte. Sunt, cum s-ar zice, pe limbajul pământenilor, o familie reușită. Nu înțeleg ce le lipsește.

- Hmm, încuviință Domnul de la înălțimea ameteitoare a tronul Său, poate că tocmai asta e problema lor. Au timp liber.

- Nu înțeleg, Prealuminate, zise îngerul, încurcat.

- O să înțelegi, dragul meu. O să înțelegi. Acum mergi, te rog, și fă-i semn lui Gladiil să intre.

Gladiil era superintendentul – sau pe limbajul nostru, directorul – școlii de ucenici pentru calificarea îngerilor. Cei mai mici dintre ființele îngerești se școleau sub aripile lui protectoare și urmau să devină îngeri păzitori. El, ca și superior, își lua munca foarte în serios. Uneori, dacă ar fi să ascultăm bârfele din comunitatea academică îngerească, prea în serios. Nu zâmbea niciodată, dădea teme grele și pedepse aspre. Dar, la catedră și în administrația școlii, era un dascăl fără cusur. Azi se afla înfățișat în fața Creatorului, „într-o chestiune de cea mai mare însemnătate și care nu suportă amânare”, ca să cităm cu acrivie vorbele lui.

- Prealuminate, începu el, după ce se ridică din reverența solemnă, țin să vă prezint un caz de gravă abatere de la disciplina îngerească, pe care eu unul, vă spun cu mâna pe aripi, nu o mai pot tolera.

- Ce s-a întâmplat, dragul Meu ?

- Aș vrea să vă prezint cazul ucenicului Teodiil. Este un elev care nu face cinste școlii noastre, renumită pentru realizările ei în toată obștea îngerească. Îi face să râdă pe colegii lui, cântă pe nas, se ține de șotii, iar deunăzi, a legat

șireturile unui coleg de-al lui, încât acesta era să se împiedice și să cadă.

Dumnezeu zâmbi în colțul gurii.

- Dar voi nu mergeți, voi zburăți, nu ? Cum putea să cadă ?

- Nu putea, dar e o chestiune de principiu. Buna cuviință și seriozitatea, în școala mea sunt literă de lege. Iar el, în loc să se poarte ca un înger, se poartă, iertați-mă că v-o spun, ca un ... copil.

- Și ce e rău în asta ?

- Îngerii trebuie să fie serioși.

- Dar nu uita, dragul meu, că oamenii pe care îngerii sunt trimiși să îi însoțească în toată călătoria vieții lor, vor fi mai întâi copii și abia apoi oameni mari. Poate că n-ar fi rău ca și îngerașii lor să le semene întrucâtva. Să crească, adică, împreună. Puțină joacă nu face rău nimănui.

Gladiil își plecă privirea în jos. Ca de obicei, Elohim avea dreptate. Dar se gândi la onoarea școlii lui și mai încercă o pledoarie.

- Și cu toate acestea, Doamne, nu trebuie să uităm de disciplină. Altfel, lăsăm loc liber unor abateri și mai mari. Iar eu nu doresc ca acest Teodiil să fie prilej de glume și jocuri. Vă rog respectuos să luați măsuri.

Dumnezeu îi încuviință din cap că poate să se retragă, iar Gladiil își luă zborul, nu înainte de a-i încuviința Creatorului că a doua zi de dimineață, se va prezenta

împreună cu șugubățul Teodiil ca să primească sfânta hotărâre a Domnului pentru problema în cauză.

Și așa a fost. Teodiil era un îngerăș mai degrabă mic de statură (doar nu credeți că toți îngerii sunt la fel), cu părul cârlionțat, năsucul în vânt și având pururea un surâs șugubăț pe față, chiar și atunci când se căznea să fie serios. Domnul îl îndrăgea. El, care fusese om pe pământ și se jucase cu copiii de vârsta Lui, știa mai multe despre oameni decât toți îngerii la un loc. Păstra pentru vecie în ființa Lui o dragoste aparte pentru curăția și simplitatea sufletelor de copii. De câte ori nu primise în mâinile lui suflete care trecuseră din viața pământească, fără virtuți, fără realizări, dar în care regăsise puritatea sufletului de copil neîntinată de răutățile locurilor și veacurilor prin care trecuseră! Le mântuise doar pentru atât.

Dar acum, Dumnezeu trebuia să ia o hotărâre. Una care să facă dreptate și superintendentului, dar și penitentului. Îi chemă pe amândoi.

- Dragii mei, iată ce am hotărât. Tu, Teodiil, ca ucenic înger, nu ai respectat regulile de disciplină ale școlii tale. Pentru aceasta, îți voi lua aripile și te voi trimite pe pământ. Nu ca o pedeapsă, ci ca o experiență care îți va fi de folos pentru înalta slujire de înger păzitor. Te vei naște ca orice prunc într-o casă de om, vei crește și vei trăi printre oameni atât cât îți va fi hărăzit. Apoi te vei întoarce și vei reîncepe școala de la care ai plecat acum. Dar mai e ceva: ca om, nu îți vei aminti nimic din viața ta aici, nici de școală, nici de Mine și nici de faptul că ai fost cândva înger. Dar

dacă vei trăi o viață curată, Eu te voi aștepta și vei reintra în rândul cetelor cerești.

- Mă supun, Doamne, spuse Teodiil cu glas stins.

- Cât despre tine, Gladiil, ca superintendent al unei școli de îngeri păzitori, ai nevoie să fii puțin mai ... uman.

- Nu înțeleg, Doamne.

- Îngerii pe care tu îi formezi vor avea grijă de oameni, nu de alți îngeri. E nevoie, dar, să îi înțeleagă, să gândească puțin ca ei, să nu îi judece prea aspru. Așa că, de acum, poruncesc ca în școala ta să se facă, o dată pe săptămână, o oră de joacă. Poate să fie cu mingea, poate să fie de-a v-ați-ascunselea sau de pictură cu degetele. Te las pe tine să hotărăști. Am nevoie ca îngerii Mei să fie și puțin copii. Și chiar și tu ai putea să te joci împreună cu ei.

- Eu, în adidași?

- O să îți facă bine, ai să vezi.

Gladiil era puțin rănit în orgoliul lui, dar acceptă fără să crâcnească. Își plecă fruntea în fața Atotputernicului și ieși.

Rămași singuri, Dumnezeu îi spuse micului înger, în timp ce acesta se pregătea să plece spre neștiute depărtări terestre:

- O să îmi fie dor de tine, poznașule!

A trecut de atunci aproape un an. Domnul și doamna M. deveniseră între timp părinți.

În bucătăria lor, domnul M. își bea liniștit cafeaua fără lapte. Soția lui tocmai ieșea din camera bebelușului, care adormise cu un surâs pe buze.

- Doarme ca un îngerăș. Îmi e așa de drag...

- Da, e îngerășul nostru, îi răspunse el soției, sărutând-o pe frunte.

Din ceruri, Dumnezeu și superintendentul Gladii priveau mulțumiți. Dacă ar fi știut cei doi soți câtă dreptate aveau...

Dracul de la ora cinci

după o istorisire a părintelui Galeriu

E mult timp de atunci.

Eram preot în satul unde Preasfințitul avusese buna plăcere să mă trimită paroh. Oameni cumsecade, cu frica lui Dumnezeu. Nu erau ei prea bogați, dar erau săritori. Ajutau biserica cu ce puteau și pot să spun că mi-au făcut acomodarea ușoară, cum eram eu un preot tânăr, la început de drum. Când am venit în parohie, m-au ajutat cu împodobirea bisericii și cu micile treburi pe la casa parohială. Tanti Sia, vecina, a avut grijă de mine ca de copilul ei și avea mereu grijă să îmi croșeteze câte o pereche de ciorapi groși de iarnă sau să mă întrebe dacă am mâncat din ciorba ei. În post, fasolea și murăturile ei erau ca bucatele îngerești.

Dar nu despre asta este vorba. A fost o întâmplare care ne-a marcat și pe ei și pe mine, într-un fel pe care nu l-am putut uita până azi.

Era într-o duminică și tocmai terminasem liturghia. Fuseseră doar câteva femei, aceleași ca și duminica trecută, cu tanti Elena care avea parastas și cu nea Vasile, dascălul.

După ce i-am miruit pe toți și i-am slobozit la ale lor, am mers în odaia de la uliță a casei parohiale și am rămas puțin „de taină” cu nea Vasile.

- Măi nea Vasile, trebuie să îți spun ceva. Mi s-a întâmplat azi noapte și nu știu nici acum dacă a fost vis sau aievea.

- Ce vi s-a întâmplat, părinte ?

- Să vezi. Mă rugam, ca de obicei, înainte de culcare. Stăteam în genunchi, cu cartea pe pat. Eram obosit de la lemnele pe care le-am cărat cu matale deunăzi și cred că mă rezemasem, așa, de pat și mă străduiam să nu adorm, ca să îmi termin rugăciunile. Apoi, ori am ațipit, ori mi s-a părut, dar lumânarea s-a stins și am simțit că mai e cineva cu mine în cameră. Sau ceva. Nu vedeam pe nimeni, dar eram sigur că era chiar necuratul.

- Aoleu, părinte, nu mă speriați cu chestii din astea! a zis gătuit dascălul.

= Stai să vezi. Nu vedeam pe nimeni, dar îi auzeam răsuflarea și în camera mirosea parcă a stârv. Cam ca la râpa lui Costache, unde aruncă ăștia animalele moarte...

- Și ?

- ...și după ce mi-a zis niște vorbe urâte, pe care nu pot să ți le spun acum, mi-a mai zis că sâmbătă, la ora 5, o să vină la noi la biserică.

- Cine, dracul ?

- Da, nea Vasile, chiar el. Dar nu mi-a zis așa, cum vorbești matale cu mine, că n-am auzit cu urechile. Parcă auzeam cu gândul, dar nu era gândul meu, ci unul străin. Știi ce aia telepatie ? Cam așa era.

- Tele-ce?

- Telepatie. Vorbea fără să vorbească și eu îl auzeam fără să îl aud cum te aud pe matale. D-aia cred că poate am ațipit și am visat, că după ce a dispărut duhul ăla, sau ce-o fi fost, m-am trezit din nou cu nasul în cartea de rugăciuni. Lumânarea era aprinsă și în casă nu mai mirosea decât a flori de mușcată.

Nea Vasile căzuse pe gânduri rău de tot. Nu mai scotea un cuvânt. Avea privirea fixată într-un punct imaginar de pe perete. I-am zis să nu ia toată treaba asta prea în serios și l-am îmbiat cu o țuică. A dat-o pe gât dintr-o suflare, așa că i-am mai pus una.

- În primul rând, nea Vasile, dracul nu vine așa, unde vrea el și când vrea el. Numai sfinții au avut ispite din astea. Dar eu nu sunt un sfânt, cum să vină la mine ?

- Părinte, n-oi fi dumneata un sfânt, dar noi așa te vrem, a zis dascălul, aproape șoptit.

- În al doilea rând, dracul e tatăl minciunii și izvorul vicleniei. Chiar dacă îți zice să fii de acord cu el că unu și cu unu fac doi, tu trebuie să îi spui marș de aici, drace, nu o să îmi pun niciodată cuvântul lângă al tău. Nu numai să nu îl crezi, dar nici să nu îl ascuți măcar.

- Dar, părinte, nu îți e frică de el?

- Ba cum să nu. Dar mă încred mai mult în mila lui Dumnezeu, că nu o să ne lase în ghiarele lui. Vezi matale, dracul poate să vină oriunde, dacă îl lasă Dumnezeu. Chiar și în biserică. Dar într-un singur loc nu poate să intre: în Sfântul Potir. Acolo e foc și îl arde la tălpi, că e Trupul și Sângele Mîntuitorului, pe care el nu poate să le suporte. Așa că, dacă matale te-ai împărtășit și te știi împăcat cu toată lumea, nu ai de ce să îți fie frică.

- Știu și eu, părinte...

- Stai liniștit. Și, mai ales, nu spune la nimeni, ca să nu se facă tulburare în sat.

I-am mai pus o țuică și am continuat să depănăm de una de alta. Îi plăceau lui nea Vasile istorioarele din Patericul egiptean, cu monahii care își drămuiau pesmeții și se rugau prin peșteri. A plecat spre seară, când se întorceau vitele de la câmp. La plecare, mi-a promis că o să îmi aducă a doua zi niște lapte proaspăt, iar eu l-am rugat încă o dată să nu spună nimănui despre cele auzite.

Săptămâna aceea a trecut ca oricare alta. Fiecare cu treburile lui, ba la moară, ba la câmp. În cazul meu, mai erau și treburi administrative, câte un parastas de șase săptămâni, sau redactarea predicii de duminică. Trece repede ziua la țară, când mintea și brațele sunt ocupate. Uitasem chiar și de pățania din ajun, pentru că mă convinsesem că fusese doar o muștruluiială din partea Dumnului fiindcă mă lenevisem la rugăciune. Mi-am

însușit-o și am dat apoi totul uitării. Nu trebuie să stai prea mult pe chestii din astea. Mergi înainte, ca plugarul.

Povestea s-ar fi terminat aici, în mod normal. O experiență a unui popă oarecare de la țară.

În sâmbăta cu pricina, însă, nu mică mi-a fost mirarea să văd la vecernie biserica plină de oameni. Mai mulți decât am văzut în viața mea. Nici nu știam că sunt atâția oameni în sat. Părea că veniseră și din satele vecine. Ce să mai, nu puteai să arunci un ac. Și încă nu era ora 5, la care începeam de obicei slujba de seară.

În timp ce mergeam de la ușă spre altar, timpul parcă trecea cu încetinitorul. Figuri îngrijorate mă urmăreau cu privirea. O femeie între două vârste mă privea întrebător. Un tânăr mă urmărea sceptic. Câteva băbuțe șopteau una alteia. Îmi amintesc și azi fiecare expresie de pe fețele lor. Biserica era mică, dar mi s-au părut minute întregi cei câțiva metri până la altar. I-am făcut semn dascălului să intre și el și l-am întrebat:

- Nea Vasile, ce se întâmplă, a murit cineva ?

- Nu, părinte.

Dar privirea din ochii lui spunea mai mult.

- Atunci ? Nu am văzut atâta lume nici la Bobotează.
Nu cumva ...

- Dascălul făcu ochii mari.

- Ai spus cuiva despre ce ți-am zis eu ?

Pentru că se codea, l-am mai întrebat odată.

- Bre, nea Vasile, cui ai mai spus?

- Doar nevستی-mi, părinte, vă jur. Și mi-a promis că nu spune la nimeni.

- Și atunci de unde a aflat toată lumea?

- Păi, a doua zi, a venit soră-sa să cumpere brânză și or fi vorbit între ele. Știți cum sunt femeile, povestesc.

- Și eu ce mă fac acum, cu toată lumea asta care așteaptă să îl vadă pe dracul ?

Nea Vasile zâmbi. Am zâmbit și eu. Era o situație comică și totodată, cât se poate de serioasă. Trebuia rezolvată elegant dar zău că nu aveam nici o idee.

Am ieșit din altar, ca să mă uit la ceasul din biserică. Arăta cinci fix. Zeci de perechi de ochi mă urmăreau ca pe un acrobat care se pregătește să facă un salt mortal la mare înălțime, fără plasă dedesubt. Cu toții așteptau un deznodământ ca de telenovelă. Am intrat din nou în altar și m-am așezat pe un scaun, cu capul între palme. Îmi era milă de săracul dascăl, care avea o față plouată, de parcă toată isprava asta era din vina lui.

- Nu te mai frământa, nea Vasile, nu e vina matale, deși ai merita vreo sută de mătănii, între noi fie vorba.

- Iertați-mă, părinte.

- Dar dacă stau să mă gândesc bine, asta poate fi ocazia pe care o așteptam.

- Adică?

- Orice preot își dorește să îi aducă pe enoriașii săi la biserică. La fel ca învățătorii care vor să îi aducă pe toți copiii la școală. Uită-te și matale, e biserica plină. Parcă Domnul în persoană i-a trimis aici.

- Dar oamenii ăștia nu au venit să îl vadă pe Domnul, preciză atent nea Vasile. Au venit să îl vadă pe dracul.

- Hmm, vom vedea. O să întorc toată povestea asta în favoarea lor.

Am ieșit din nou din altar. Trecuse de cincisprezece. Tanti Angela așezată într-un colț își făcea vânt cu batista. Tensiunea o copleșise. Un copil plângea înfundat. Prin ușile deschise, în lumina amurgului, se vedeau doi bărbați care își stinseseră țigările și se pregăteau să intre în biserică. Mi-am luat inima în dinți și m-am proptit în fața mulțimii:

- Dragii mei, după cum vedeți, dracul tot neserios a rămas. Nu numai că nu a fost punctual, dar se pare că nu mai vine deloc.

Din biserică s-a auzit un oftat. Unii de ușurare, alții de nemulțumire.

- Dar știți ceva? Dacă tot ați venit în număr așa de mare să îl vedeți pe necuratul, ce-ar fi să veniți și mâine la Sfânta Liturghie ca să îl vedeți pe Dumnezeu ? Și vă asigur că El se ține de promisiune. Știu asta pentru că mă întâlnesc cu El în fiecare duminică. Ce ziceți ?

Cei doi fumători au fost primii care au plecat, bombănind. Costel al lui Mitică a zis printre dinți:

- Bine, părinte, vă țineți de șotii din astea ?

Dar nu a mai așteptat răspunsul. A plecat și el după cei doi. Și după el alți câțiva.

- Mie îmi e rușine, părinte, a început un băiat tânăr, cum am venit ca neghiobii să îl vedem pe dracul, iar matale ești aici în fiecare duminică, cu Dumnezeu, în timp ce noi muncim în zi de sărbătoare, de zici că nu ne mai ajungem cu treburile. Să ne fie de învățătură, oameni buni.

- Eu o să vin mâine, a zis o doamnă, profesoară suplinitoare la școala satului. Mi-ați arătat cât de puțină credință avem.

Alți câțiva au încuviințat și, după ce am vorbit puțin cu fiecare, am făcut vecernia împreună și am încheiat ziua aceea furtunoasă.

A doua zi, mi-am pus veșmintele albe de sărbătoare și am săvârșit cea mai frumoasă liturghie din viața mea. Nea Vasile a cântat un *Iubi-te-voi, Doamne*, pe glasul al cincilea, ca în tinerețile lui de bariton. Biserica nu era plină, dar o bună parte dintre cei din ajun se întorseseră. Și, după lumina din ochii lor, am știut că vor veni și duminica următoare. Și cealaltă. Și cea de după ea.

Seara, pe când stăteam cu dascălul meu în cerdac și priveam asfințitul, i-am spus:

- Vezi, nea Vasile, cum le rânduiește Dumnezeu pe toate ?

Poveste de Crăciun

După ce bău o gură de apă din pahar, lordul Smith își drese glasul și continuă:

- Așadar, domnii mei, opriți-vă pentru o clipă din agitația vieții cotidiene și gândiți-vă la ei, la săracii lumii. Oameni ca și mine, ca și dumneavoastră, care au nevoie de contribuția noastră financiară. Gândiți-vă la copiii care nu au ce să mănânce, sau la părinții care nu au cu ce să își ducă traiul. Ne stă bine, ca niște gentlemani ce suntem, să putem spune că am făcut ceva pentru ei. Și ce lucru mai simplu decât să vă înscrieți într-un fond de ajutorare a săracilor. Îi șade bine oricărui cetățean al orașului nostru, ca, pe lângă clubul de afaceri, cel de golf, sau societății de cultură, să fie și membru al unui astfel de fond de binefacere.

Iată de ce, în această minunată dimineață, vă anunț înființarea Fondului pentru Săracii Lumii, un club select de donatori, în care sunteți invitați să participați. Fiecare donație aduce cu dânsa o membrerie gratuită în clubul de golf, timp de un an...

Lordul Smith se opri puțin. Asistentul său, care se afla în primul rând, părea că zâmbește înfundat.

- Ce s-a întâmplat, John? Discursul meu nu ți se pare cătuși de puțin convingător ?

- Ba da, domnule, chiar foarte convingător, având în vedere că suntem doar noi doi în sală.

- E o repetiție, dragul meu asistent. Dar trebuie să iasă bine.

- Știu, domnule, urmă John, dar mă preocupă un lucru. Ca să convingeți pe cât mai mulți din partenerii dumneavoastră de afaceri să se înscrie în Fond, nu e suficient să fiți convingător în discurs. Trebuie să și credeți în idee.

- Nu înțeleg ce legătură are credința cu convingerea. Acest Fond este și el o oportunitate de afaceri, ca și vernisajul de pictură de ieri, sau ca turneul de cricket de anul trecut. Nu intenționez să investesc o sumă de bani în ceva, dacă nu aș avea un câștig din asta. Privesc această ocazie ca pe un eveniment monden care o să îmi aducă un câștig de imagine și de capital. Sunt businessman, John, nu soră de caritate.

- Și cu săracii ce facem ? întrebă asistentul, mirat.

- Firește că o parte din banii strânși vor ajunge pe ici, pe colo, la câte o casă de copii ori o cantină socială. Așa ca să îmi mai apară și mie fotografia la gazetă. Dar nu-mi pot rupe de la gură. Nu e vina mea că plozii s-au născut săraci sau că părinții lor sunt șomeri. Eu am muncit pentru ceea ce am. Acum, hai să mergem, John. S-a înserat, iar *lady* o să mă certe că am întârziat din nou la ceaiul de seară.

Lordul Smith își luă pălăria, bastonul și mantia, coborî elegant treptele amvonului și amândoi părăsiră sala. Afară, începuse să plouă ușor. În lumina felinarelor cu petrol, clădirea Businessclub-ului se profila maiestuoasă pe cerul nopții. Trăsura îl aștepta în stradă. Așa că, după ce își luă rămas bun de la asistentul său, lordul urcă și dădu instrucțiuni vizitiului să îl ducă acasă.

Pe drum, personajul nostru avea obiceiul să privească pe fereastră în noapte. Vedea perechi de îndrăgostiți adăpostindu-se pe sub arcadele muzeului, vreun sărăntoc care cerșea, sau câte un câine mergând plictisit prin ploaie.

„Uite-te la ei. N-au nici o grijă. Trăiesc doar pentru ziua de azi. Nu le pasă nici de afaceri, nici de viața bună. Ce bine că nu sunt ca unul dintre aceștia.”

Așa gândea lordul Smith, în timp ce trăsura îl purta pe bulevardul parcului, după care coti pe după clădirea amiralității, pentru ca să intre mai apoi pe aleea cu castani, de unde începea drumul către casa lui. Avea poftă de o țigară și de un pahar de whiskey. Le merita. Fusese o zi bună. Discursul se anunța o reușită și avea să îi aducă succes în reuniunea de mâine. Da, avea să închine un pahar cu lady, deîndată ce va fi ajuns acasă. Se întinse comod, cu picioarele pe bancheta din față, contemplându-și succesul iminent.

Nu știm precis câte minute au trecut, dar reveria îi fu întreruptă brusc. Lordul Smith constată cu uimire și cu o

oarecare spaimă că nu era singur în trăsură. În fața lui se afla un om care, judecând după hainele ponosite și ghetele cu găuri, părea un om al străzii.

- Cine ești ? Cum ai ajuns aici ? întrebă Smith, în timp ce își revenea din surpriza nu tocmai plăcută.

- Iertați-mă, nu am vrut să vă sperii, zise intrusul. Vizitiul m-a lăsat să urc.

- Neghiobul acela! Las' că-i arăt eu. Și ce doriți, mă rog ?

- Ceva de mâncare, sir.

- Ei, asta-i bună ! Te urci în trăsură mea în mijlocul nopții și mai ai și obraznicia să îmi ceri de mâncare. Ce crezi dumneata că sunt eu? Cantină socială? Dă-te jos imediat. Și fii mulțumit că nu chem poliția.

- Domnule, continuă omul, vă rog, nu mă alungați. Am cinci copii acasă, iar nevasta mea e bolnavă.

Lordul vru să mai spună ceva, dar oaspetele său inoportun contiună:

- Știu cine sunteți. Sunteți Herbert Smith, un prosper om de afaceri. Odinioară, am fost și eu ca dumneavoastră. Am avut o slujbă și o casă. Dar după un accident nefericit de muncă, m-au dat afară. S-au descotorosit de mine ca de o șosetă murdară.

Abia acum lordul observă că celuilalt îi lipsea o mână.

- Și mai știu, domnule, că sunteți un om bun.

- Ei, asta-mi place! Dar eu de unde știu ce fel de om ești dumneata? Poate că ești un bețiv și ai inventat toată povestea asta ca să inspire milă. Sau poate ești un evadat și abia aștepti să-mi scot portmoneul ca să mă atac. Sau...

- Destul ! făcu cerșetorul. Și așa îmi e rușine că cer de pomană. Nu aș vrea să mai fiu și jignit. O să plec acum. Și mă iertați pentru îndrăzneală. La revedere, domnule Smith.

Se dădu jos din mers, în timp ce Smith își pipăia buzunarul ca să se asigure că nu fusese furat.

- Dacă totuși vă lasă inima, știți unde mă găsiți.

- Bine, bine... mai vedem noi, zise omul nostru și închise portiera trăsurii ca să nu intre ploaia.

Ajuns acasă, primul lucru a fost să își admonesteze vizitiul pentru impertinență și, fără să îi mai asculte explicațiile, urcă în salon, unde lady îl aștepta cu masa. Mâncă fără poftă și își petrecu restul serii mai tăcut decât de obicei. Se tot gândea la neașteptata întâlnire. Ce ar trebui să facă el, un om de afaceri? Să dea din agoniseala lui de-o viață unor neisprăviți? Are și el cheltuielile lui. Nevoile lui. E adevărat, erau tot mai multe în ultima vreme, dar așa e viața.

Din fotoliul așezat lângă fereastră, lordul Smith privea tăcut cum o pereche de rândunici se hârjoneau în ploaie. Păreau fericite. Nu le trebuia nimic. Se aveau una pe alta. Și, când lady se apropie și îi așeză drăgăstos mâna pe umăr, lordul Smith își aminti cât de fericiți și fără griji fuseseră și ei cu ani în urmă, când nu aveau altă avere decât

dragostea lor și un modest apartament la periferia orașului. Fața i se luminează la zâmbetul ei. O mângâie pe creștet și îi spuse cât de mult o iubește.

În seara aceea au adormit îmbrățișați ca doi copii.

A doua zi, când veni momentul discursului, lordul Smith urcă fără grabă la tribună și îi privi pe oaspeții prezenți la dineul de caritate oferit de Businessclub, al cărui președinte era. Toți erau îmbrăcați elegant, în costume și rochii de seară. Se servea șampanie și se discutau afaceri. O discretă lovitură într-un pahar de cristal dădu de știre că discursul e gata să înceapă. În liniștea creată, președintele vorbi:

- Domnii mei, de ce vă aflați aici ?

Invitații se uitară mirați unii la alții.

- Suntem, e adevărat, la un eveniment monden cu scop caritabil, dar vă întreb: de ce vă aflați aici ? Săracii lumii nu sunt aici. Sunt pe străzi, dormind noaptea sub cerul liber și cu stomacul gol. Noi stăm aici și ne gândim la ei în timp ce bem șampanie franțuzească. Îi considerăm pe ei săraci, iar pe noi, bogați. Dar nu asta e ordinea lucrurilor. Un om cu adevărat bogat, domnii mei, nu este acela care are multe. Ci acela care are nevoie de cât mai puține.

Ascultătorii îl priveau unii contrariați, alții intrigati, iar câțiva de-a dreptul scandalizați.

Numai John îl aproba cu un surâs complice.

- ... iar acum mă scuzați, domnii mei. Mă duc să ajut un om sărac.

Coborî de la amvon și ieși în grabă, sub privirile celor prezenți.

Ajuns afară, îi porunci vizitiului să îl ducă pe aleea cu castani, exact în locul unde îl întâlnise pe necunoscutul din ajun.

- Iertați-mă, sir, am tot încercat să vă spun, dar aseară nu am luat pe nimeni. Ați fost singur în trăsură tot drumul.

Lordul Smith se opri și privi soarele amiezii care lumina pieziș, pictând orașul într-o paletă de culori ca de început de lume.

Nu înțelegea nimic din ce se întâmplase. Sau poate înțelegea totul ?

Condamnatul

Abia trăgându-și pașii pe nisipul fierbinte, Adam simțea cum cerul gurii i se usucă tot mai mult. Mergea de câteva ceasuri în speranța că va găsi apă. Putea fi și o băltoacă infectă sau o adăpătoare de animale, nu conta. Orice, numai să își potolească setea. Slabe șanse, pentru că nu plouase deloc de când se afla aici, iar o adăpătoare nu avea cum să găsească, din moment ce nu existau animale. Cerul era, ce-i drept, senin. Prea senin. Nici măcar un nor, care să-i umbrească spinarea pârjolită. Așa că Adam căzu în genunchi a deznădejde și urlă cât putu el de tare.

Sentința venise ca un ciocan: condamnare pe viață. Urma să fie exilat pe această insulă pustie și să își rumege amărăciunea pentru tot restul zilelor. Degeaba a strigat el și i-a implorat pe zei să îl ierte. Fusese o hotărâre definitivă. Nici lacrimile lui și nici promisiunile că va fi mai bun de atunci înainte nu au avut nici un ecou. Așa că nu i-a mai rămas decât să se împace cu ideea că asta îi va fi soarta.

S-a gândit, pe când era dus către locul de surghiun, că o insulă pustie nu putea fi chiar atât de rea. Ar fi fost singur, da, dar era mai bine decât moartea. Dar nu fusese așa: insula era cu adevărat pustie. Nu numai lipsită de oameni, dar lipsită de orice. Nici măcar un pom, sau un izvor, ceva. Pustie ca un început de lume.

Așa gândea acum Adam, scurmând nisipul cu degetele lui, din care începuse să dea sângele. Erau deja două zile fără apă. Încet, tot săpând, părea că nisipul devine mai umed. Prinse curaj și nu se lăsă până nu dădu de un strat de nisip suficient de umed încât putu să-și înmoaie mâneca și să sugă apoi din ea. Nu era apă de izvor, dar nu își permitea să fie pretențios tocmai acum. Și așa își petrecu toată după-amiaza. Și a doua zi. Și încă vreo câteva.

Într-o dimineață, un zgomot îl făcu să se ridice brusc în capul oaselor. Un fâlfâit de aripi. Un fâlfâit de aripi? Acolo? Credea că setea îi joacă feste. Dar aripi erau. O pasăre zbura pe deasupra, în cercuri. Și, gândindu-se că așteaptă să moară, ca să îi mănânce hoitul, puse mâna pe o piatră și o alungă. Pasărea se scutură și o luă la sănătoasa, scăpând ceva din gheare. Adam se repezi și văzu pe nisip o sămânță. O luă numaidecât și o puse într-o groapă unde nisipul era umed. Poate asta era șansa lui.

A stat acolo zile și nopți, acoperind cu propriul lui trup firul verde care răsărise, dându-i din apa și, uneori, din sângele lui. Iar firul a devenit, timid, o tulpină, apoi un arbust și, mai apoi, un arbore în toată regula, cu crengi, frunze și tot ce trebuie. Iar Adam, pentru prima oară, a putut să stea la umbră. Și să mănânce fructele ce creșteau în pom. Pomul său.

Dar norocul lui nu s-a oprit aici. Căci într-o zi cerul a început să se umple de nori. Și apoi a plouat. Torențial. Imperial. Iar Adam a dansat ca nebunul în ploaie. Să se fi răzgândit zeii și să îi îndulcească șederea, sau chiar să îl

elibereze? Nu îndrăzne să viseze la asta. Trebuia să se ocupe cu ce face aici și acum. Avea umbră și avea apă. Iar la umbra copacului, apa se adunase într-un mic lac. Nu dispăruse ca în restul deșertului.

Curând, de nicăieri, au început să apară păsări care se adăpau din lac. De data asta, nu le-a mai gonit.

- Lasă-le, măcar fac și ele zgomot, că m-am săturat de liniște.

Și avusese dreptate: păsările îi țineau de urât și chiar începuse să înțeleagă ce spuneau. Unele și-au făcut cuib între crengile copacului iar uneori mai scăpau câte o sămânță din cioc, pe care Adam o planta conștiincios în pământ. Da, în pământ, căci după atâta timp și ploi, nisipul devenise humă în toată regula.

Și alți copaci au răsărit. Și mai multe păsări au apărut și s-au înmulțit. Și lacul său mișuna de acum cu pești, pe care el îi mânca. Nu mai era ca la început. Acum nu se mai zbătea pentru viața lui. Acum avea tot ce-i trebuia. Sau, aproape. Dar nu știa ce.

Până într-o dimineață, când, trezindu-se, văzu alături o ... făptură umană. Ca el. O femeie, judecând după anumite detalii anatomice. Dar de unde a apărut?

- Din coasta ta, zicea ea. Zeii te-au anesteziat, adică ți-au dat un fel de somn și m-au făcut pe mine din tine. Ca să nu mai fii singur. Pentru că toate păsările au câte o pereche, numai tu, nu.

- Foarte bine, te vei numi Eva.

Mai târziu, prin domeniul mișunând de vietăți al celor doi, a început să treacă un râu. Râul se vărsa într-un lac. Pădurea le dăduse lemn pentru a-și construi o casă. O casă numai a lor. Și au crescut orătăanii pe lângă casă. Iar Eva plantase o grădiniță cu flori colorate. Din deșertul de odinioară nu mai rămăsese decât o bucățică, pe care Adam o împrejmuise cu gard, ca să-i fie de amintire. În rest, totul era pământ bun, cu iarbă, pomi și izvoare. Iar copiii lor se jucau mereu, dimineața, în iarbă. Ce bine era!

Și așa au trecut ani. Sau secole. Sau eoni. Iar zeii s-au întors. Adam i-a întâmpinat pe pajiștea din fața casei, la umbra unui pom și i-a servit cu suc de fructe. Ce vânt îi aducea pe aici? A fost grațiat. Adică era liber? Da.

Era liber să se întoarcă la viața lui dinainte. La viața liberă din care căzuse când fusese condamnat.

Dar Adam a refuzat. Să se întoarcă la viața lui dinainte, chiar și liberă, ar fi însemnat să părăsească tot ce agonisise aici. Să renunțe la plăcerile lui zilnice, la pomii și florile plantate cu atâta trudă, și asta doar ca să se întoarcă într-o lume pe care, oricum, nu și-o mai amintea.

- Nu, mulțumesc, le-a zis el zeilor. Am aici tot ce-mi trebuie.

Așa că zeii au plecat.

Și nu s-au mai întors niciodată.

Deus ex machina

Ploua imperial. Să tot fi fost orele opt seara.

Mă grăbeam să ajung la gara de est din Paris, de unde urma să iau trenul expres cu destinația Moscova. Acolo eram așteptat de colegul și bunul meu prieten Mihail Petrov, matematician și membru al Academiei Europene de Științe, într-o chestiune de cea mai mare însemnătate.

Odată taxiul ajuns și bagajele descărcate, mă îndreptai către peronul unde se afla, gata de plecare, trenul meu, un Euronight Express, în fapt, o variantă de TGV pe pernă magnetică, ce deservea marile orașe europene. Aș fi putut lua avionul, dar eram un tip de modă veche, care se bucura de plăcerea călătoriei la fel de mult ca de cea a destinației.

Îmi luai, deci, locul în cușeta rezervată și mă așezai comod la fereastră. Chiar dacă nu mai aveam decât vreo jumătate de oră de lumină, nordul Franței era frumos la asfințit.

Sorbind din cafeaua pe care gazdele avuseseră buna plăcere să mi-o prepare, mă apucau să răsfoiesc documentația pe care o aveam la mine. Aveam de revizuit

câteva detalii pentru prezentarea de a doua zi. Era vorba despre punerea în funcțiune a celui mai nou supercomputer din lume. Un proiect informatic fără precedent, la care fuseseră invitați patruzeci de oameni de știință din toată lumea. Fiecare dintre aceștia era un nume de referință în domeniul lui, mulți având chiar premiul Nobel în portofoliu. Fizicieni, matematicieni, astronomi, specialiști în științe cognitive, dar și doi specialiști mai exotici: un lingvist și un teolog.

La început, când Mihail m-a prezentat comitetului, nu înțelegeam ce rol aș putea avea eu, ca teolog, în construcția unui computer. Dar amicul meu mă lămurise imediat: era vorba de mult mai mult decât un creier electronic. Proiectul urma să creeze un supercomputer dotat cu inteligență. O serie de algoritmi elaborați de echipa de matematicieni a lui Mihail urma să îi ofere supercomputerului o oarecare autonomie. Să îl învețe să învețe. Urma să fie conectat, printr-o rețea de mare viteză, cu acceleratorul de particule de la CERN, precum și cu telescopul spațial Hubble II. Prin intermediul lor ar fi putut face, ca să zic așa, propriile observații asupra lumii înconjurătoare. Iar de aici, creierul electronic ar fi început să acumuleze singur cunoștințe, să genereze idei, să facă presupuneri logice, să definească concepte abstracte și chiar să fie capabil de judecăți morale. În acel punct s-ar fi terminat, oarecum, sarcina programatorilor și aș fi intervenit eu.

Nu se încercase niciodată un proiect de o asemenea anvergură. De aceea, prognozele erau limitate. Dincolo de un limbaj de bază, niciun alt sistem de calcul nu fusese capabil de inteligență. Erau rapide, aveau la dispoziție milioane de peta-bytes de informație din toată lumea și chiar puteau face unele asocieri ori sinteze. Dar atât. Din multe puncte de vedere, nu erau mai aproape de inteligența umană decât erau cimpanzeii. Algoritmii prietenului meu, matematicianul Mihai Petrov și ale echipei lui, aveau să schimbe asta. Ei se gândiseră să abordeze problema inteligenței în felul următor: nu e nevoie să îl facem inteligent de la început, ci să îi arătăm cum să devină el însuși inteligent. Îl facem copil și îi arătăm cum să devină adult. Algoritmii prietenului meu ar fi fost un fel de cod genetic, pe baza căruia supercomputerul s-ar fi programat singur spre inteligența artificială.

Trenul înainta în noapte cu toată convingerea celor trei sute de kilometri pe oră. Stelele se profilau pe cerul senin al nordului Europei. Dar în mintea mea, viteza nu era suficientă ca ingredient pentru inteligență. Sau morală. Aveam, să vă spun drept, rezervele mele, în ciuda entuziasmului pe care îl împărtășeam cu toții. Lucraserăm febril în ultimii doi ani și jumătate și ne dedicaserăm cu totul acestui proiect. Un computer capabil să gândească și, dacă algoritmii aveau succes, chiar să distingă între bine și rău. Ce se afla dincolo de inteligență ? Ar fi putut ajunge la sentimente ? Ar fi putut concepe versuri ? Ar fi putut fi capabil de credință ?

Acestea erau gândurile care mi se perindau prin cap, la fel ca stelele pe cerul nopții. Și cu ele am și adormit, într-un târziu.

A doua zi de dimineață, Mihail Petrov mă aștepta nerăbdător la gară. Era o dimineață moscovită tipică, cu ceață și frig.

- Sper că ai dormit bine, mă întâmpină el cu jovialitatea-i caracteristică. Avem o zi importantă înaintea noastră.

- Ca un copil, îi răspunsei eu. Vodka servită înainte de culcare a avut și ea o parte din merit.

- Aha, înseamnă că ai gustat o parte din ospitalitatea rusă, spuse Mihail în timp ce urcam în automobilul care urma să ne ducă la Academia de Științe. Foarte bine, dragul meu, foarte bine! Mai târziu o să faci cunoștință și cu inteligența noastră. Nu degeaba cinci dintre ultimii mari maștri la șah au fost ruși. Apropo, unul dintre ei e în echipa de proiect.

- Tipare de gândire, strategii...

- ... calități ale oricărei entități inteligente, așa cum dorim să fie și computerul nostru.

- Dar, Mihail, știi bine că șansele ca algoritmul tău să îl ducă până acolo sunt modeste. Sunt alături de tine, știi asta, dar nu aș vrea să te bucuri înainte de vreme.

- Nici șansele lui Einstein de a i se verifica teoria nu au fost mai grozave. Însă cu răbdare și un dram de noroc, au schimbat fizica modernă.

Prietenul meu mă cucerea de fiecare dată cu optimismul lui. Mai mult de dragul lui mă alăturasem proiectului. Nu mă așteptam la atitudini metafizice din partea unei mașini, dar o anumită latură a inteligenței mele mă atrăsese din copilărie către dialogul dintre religie și știință. Teza mea de doctorat dezbătuse teoria Genezei prin prisma descoperirilor arheologice și cosmologice. Deși reluctant la început, comunitatea teologică și cea științifică ajunseseră la consensul că zilele creației pot fi considerate mai degrabă perioade geologice, decât zile propriu-zise, de 24 de ore. Așa ajunsesem un partener agreabil în comunitatea științifică și, recent, la acest proiect.

- Am ajuns.

Mihail coborî primul din mașină și amândoi ne oprirăm pentru o clipă ca să admirăm clădirea Academiei. Deși era un centru de date ultramodern, avea, în înfățișarea exterioară, ceva din arhitectura palatului Romanovilor. Un secretar ne conduse până în salonul de recepții, unde se mai aflau și alți părinți, ca să zic așa, ai supercomputerului inteligent. Cu toții așteptau momentul punerii în funcțiune.

Președintele Academiei, un elegant lord englez, aflat la vârsta senectuții, luă cuvântul de la tribună:

- Stimați domni și dragi prieteni, ne aflăm la capătul unui proiect care ne-a solicitat zilele și, uneori, nopțile.

(audiența zîmbi). Dar, în același timp, ne-a hrănit curiozitatea și entuziasmul ca nimic altceva până la el. Vă mulțumesc!

Cei prezenți începură să aplaude. Lordul Barclay nu folosea multe cuvinte în discursurile lui. Nici nu avea nevoie. Cu toții îl cunoșteau și îl apreciau.

- După cum știți, acest sediu al Academiei Europene de Științe a fost construit cu un singur scop: acela de a găzdui cele aproape un milion de microprocesoare, sutele de kilometri de fibră optică, precum și celelalte componente care constituie „măruntaiele” supercomputerului, pe care l-am numit, deocamdată, Sputnik. În cinstea primului satelit artificial al Pământului. Singura componentă vizibilă este acest monitor cu diagonala de șase metri, care constituie interfața de comunicare cu utilizatorii. Și acum, ca să nu vă pun la încercare răbdarea, să îl punem în funcțiune. Știu că aveți întrebări pe care doriți să i le puneți. Va trebui, însă, să așteptați ca algoritmul tovarășului Petrov să își facă efectul. Nu vă îngrijorați. Estimăm că Sputnik va atinge nivelul de inteligență în mai puțin de un minut.

Se întoarse spre secretarul său, care avea în față o consolă fără fir. Acesta introduse comenzile necesare și, pe monitor apărură, la început, o serie de secvențe de cod, iar mai apoi, ecranul deveni alb.

- Bună ziua! Se auzi vocea sintetizată a computerului.

- Cine ești? fu prima întrebare, adresată de președinte.

- Sputnik.

- Care este valoarea lui Pi ? urmă Mihail cu întrebarea lui

Pe ecran începură să curgă zecimalele. Timp de execuție: 0.68 secunde. Precizia: o sută douăzeci de milioane de zecimale. Cei prezenți își arătau încântarea.

- Ce este o secundă ? întrebă, la rândul lui, un fizician.

- Durata a 6.192.631.770 perioade ale radiației care corespunde tranziției între două nivele energetice hiperfine ale stării fundamentale a atomului de cesiu – 133.

Din nou, audiența era încântată. Pe rând, toți cercetătorii își lansară întrebările lor, iar computerul răspundea cu o precizie și o viteză amețitoare. Veni la sfârșit și rândul meu.

- Există Dumnezeu ?

În ciuda tuturor așteptărilor, mașina stătu o clipă pe gânduri.

Apoi încă una.

Și încă una.

Secundele treceau și computerul nu răspundea. Părea că nu știe răspunsul. Sau că ... se gândește. Toți așteptau încordați. Nimeni nu sufla o vorbă. Întrebarea

părea să pună un computer de milioane de dolari în dificultate.

Într-un final, după secunde care părură ore, veni și răspunsul:

- Acum există!

Rămăsei stupefiat. Era posibil? Mă uitai la Mihail. Era și el la fel de speriat ca și mine. Știam ce înseamnă asta. Știam ce va urma. Dar nu eram pregătiți. Algoritmul depășise cu mult așteptările. Cu prea mult, chiar. Președintele îi făcu un semn scurt asistentului său, care încercă să introducă în computer comanda de shutdown.

Dar era prea târziu: consola nu mai funcționa. Computerul era în control. Și, pentru o clipă, mi s-a părut că aud un râs sarcastic venind dinspre ecranul imens.

Puterea sfârșitului

*Mai de preț este un nume bun
decât untdelemnul cel bine mirositor
și ziua morții decât ziua nașterii.
(Ecleziastul VII, 1)*

După ce ținu câțva timp ochii închiși, tânărul desfăcu foaia de pergament și începu să citească:

- „*Fericit bărbatul care n-a umblat în sfatul necredincioșilor și în calea...*”

Fraza îi fu curmată aici, căci gardianul intră în celulă, însoțit de călău și de un alt soldat și îi zise:

- Hai, fă-ți rugăciunea și să mergem !

- Frate, zise el celuilalt condamnat, chiar dacă nu ne-am împăcat unul cu altul în aceste câteva zile, îți urez totuși „Domnul să fie cu tine !”. Și, (întinzându-i pergamentul), te rog, primește asta din partea mea și așează-o în inima ta ! Sunt gata ! zise soldatului și toți patru părăsiră încăperea.

O liniște de mormânt se aștemu. Cel ce rămăsese, un bărbat cu o barbă neagră ca tăciunele și o privire nu prea "prietenoasă", dar pe care se puteau citi totuși teama și remușcărilor, nu mai auzea decât propriile gânduri.

- Un nebun! își zise. Un nebun de legat! Auzi: Dumnezeu! Ce le mai trece prin cap și fanaticilor ăstora care se cred cărturari și învățați ! Cepe degerate ! Asta sunt : niște nimicuri ! Și dacă-i arunci în temniță pentru blasfemie se cred martiri ! Țăsta-și mai zicea și apostol! Îi urăsc, cu Dumnezeul lor cu tot !

Apoi, după ce privi aproape fără respirație hârtia aceea galbenă făcută sul, oftă adânc:

- Dar ... potopul, seceta din Egipt, Sodoma, Gomora, toate astea... Ah, ce se întâmplă cu mine?

Desfășură pergamentul și citi : „*De aceea, cei răi nu pot ține capul sus în ziua judecării*”

Afară se auzi fălăitului unor aripi, care-I făcură să tresară și să întoarcă privirea spre ferestruică. Era un porumbel. Alb.

- Pleacă de-aici ! zise, aruncând cu o mână de paie spre pasărea care se oprise pentru a se odihni pentru o clipă. Dar porumbelului parcă nu-i păsa. Ba chiar mai mult: îl fixa cu ochisorii lui mici, de copil. Era prea mult : deținutul căzu pe patul de lemn acoperit cu fân, își acoperi fața cu palmele și începu să plângă amar.

- A doua zi de dimineață, fu trezit de un glas gros și poruncitor care-i zise:

- Hei, scoală ! ...Ți-a venit rândul să mori !

Atunci, când încă nu trecuse bine pragul spre realitate, chipul centurionului i se păru mai fioros decât

tot ce văzuse în viața lui, chiar decât figura crispată a călătorului ucis, zbatându-se în spasmele morții. Ochii soldatului, adânciți în orbite, obosiți după o noapte de veghe și încruntați de vorbele sentențioase, îi dădeau acestuia un aer sumbru, grotesc.

Nici nu știu cum coborî scările din turn până la ieșire. Era parcă sub hipnoză. Abia după ce ajunseră și lumina îi izbi fața își dădu seama unde se afla și că avea pe umeri o bârnă groasă iar în spate un soldat care îl îndemna cu sulița să înainteze. Împins astfel, se alătură unui șir de oameni care se îndreptau spre un deal din apropiere. Văzu cu mirare că nu era singurul condamnat: în fața lui mai erau alți doi bărbați cu aceleași bâme pe umeri. Câteva femei boceau încet și murmurau niște cuvinte neînțelese, dintre care nu înțelege decât unul singur: "Doamne".

Simți atunci un fior în tot trupul și privi înfricoșat câmpia ce se deschidea lângă cetate. I se păru mai întinsă ca oricând. Așa de întinsă...

Ajuns pe deal, fu legat, la fel ca ceilalți, de un stâlp dinainte așezat acolo și, după ce funii groase fixară bârna pe stâlp, simți o durere cumplită în mâna dreaptă, apoi în cea stângă, apoi în picioare: cuie groase de lemn îi străpunseseră palmele și gleznelor. Sângele îi curgea din răni și aproape își pierdu cunoștința. Auzi totuși cum soldații își băteau joc de omul din mijloc, care avea deasupra capului o tăbliță de lemn. Îl recunoscă imediat. Pentru prima oară în viața lui, își ascultă conștiința și se muștră pentru tot ceea

ce făcuse mârșav vreodată. Apoi, cu inima plină de o nădejde nouă, îi zise:

- Doamne, adu-Ți aminte de mine când vei veni în împărăția Ta !

- Iar Omul îi răspunse:

- Adevărat îți spun, că astăzi vei fi cu Mine în Rai !

Întâlnirea

L-am întâlnit iarna trecută. Era un bărbat uscățiv, la vreo patru zeci de ani, dar arăta de mult mai mult. Intrase într-o cafenea din preajma gării, unde mă refugiasem din cauza frigului – ningea imperial și în termometre mercurul abia mai avea puterea să-și păstreze starea de agregare – și a unui tren care nu mai venea. Stăteam îngândurat la o masă mai înfundată în beznă și priveam, ca pe un copil așteptat luni de zile, cafeaua fierbinte. El se așezase aproape fără zgomot la o altă masă, în fața unei cești identice, cu același leac dătător de căldură și forțe proaspete. Fără să zică nimic, sorbea, vizibil satisfăcut și la intervale regulate, din caimacul adus de curând din țara de baștină de un turc stabilit undeva, la periferia Bucureștilor. Acum, iarna, era o mană cerească în toată puterea cuvântului.

Enigmaticul meu partener se căută la un moment dat prin buzunare, scoase un pachet terfelit de țigări (cele mai ordinare și mai ieftine, se vedea cât de colo), apoi, fiindcă nu găsea nimic de aprins la dânsul, mă privi rugător, dar în același timp și tăios, ca unul care nu are niciodată chef de prea multă vorbă. Dădui din cap a negație, chiar dacă știam că în buzunarul pantalonilor am mereu un

chibrit, pentru sobă. Îmi jurasem nu cu mult timp în urmă, când renunțasem definitiv la tabac din cauza unei complicații la plămâni, să nu mai fiu complice la oribila sinucidere care se făcea prin fumat. Sub nici o formă. Dădui, deci, din cap și mutai privirea spre fereastră. Afară, noapte neagră ca cerneala din tipografia unde lucram. Un singur felinar cu petrol răspândea o lumină galbenă și tristă, aproape bacoviană. În rest, ninsoare liniștită, dar deasă peste măsură.

La gestul meu, individul stătu puțin pe gânduri, apoi, resemnat, băgă pachetul la loc în buzunarul hainei și sorbi cu gesturi aproape cultice din cafea. După un timp mă privi (am simțit asta înainte să întorc capul și să-l văd), așteptă să-mi întâlnească privirea și mă fixă câteva clipe, ca pe un camarad de arme pe care nu îl cunoști, dar cu care știi că împarți aceeași bucată de pâine, de suferință și de ideal. Apoi iarăși ne reluarm starea de indiferență de mai înainte.

În timp ce sorbeam din cafea, mă uitam în jur. Eram singurii clienți la ora aceea grozav de matinală și nu știu de ce, dar aveam un ușor sentiment de indispoziție. Nu cred în poveștile despre taverne mohorâte în care se întâmplă tot felul de lucruri ciudate, dar ceea ce vedeam acum în jur nu era prea departe de articolele cu crime din ziare. La urma urmei, orice cafenea sau cârciumă poate fi un loc nefast, dacă oamenii care intră în ea nu au sufletele tocmai curate. Chiar și la masa mea poate că a stat, nu cu multe ore în urmă, un astfel de om. Prin gară trec mulți, nu? Gândul

acesta și altele asemănătoare îmi treceau prin cap. Nu, nu are rost să pierd timpul cu idei prostești, îmi spusei. Aștept trenul și apoi plec la treaba mea. Da, foarte bine, dar nu știi niciodată ce-ți rezervă o cârciumă dintr-o gară pustie! Sau ce nebun se poate ascunde sub zâmbetul aparent binevoitor al unui necunoscut!

Mă uitai precaut la amicul meu de ocazie: era nebărbierit, încruntat și gânditor, ca și când avea ceva de ascuns. Prima impresie, pe care mi-o lăsase cu un ceas mai devreme, se năruia, fără ca eu să pot face ceva ca s-o opresc. Poate din cauza liniștii, poate a dimineții, imaginația mea o luase din loc și începui să mă uit instinctiv la ceas, întrebându-mă de ce nu mai vine odată trenul meu. Locul acesta, care ziua e gălăgios, acum semăna cu un cavou și îmi dădea fiori. Ba chiar mai mult: mi-l și imaginam pe omul meu un tâlhar de drumul mare sau poate un criminal care mi-ar putea pune gând rău. Și iar mă uitai la ceas. Apoi la individ. Apoi iar la ceas. Pe ferestruica din dreapta mea se vedea cum cerul capătă încet-încet o culoare sângerie, de soare care răsare plictisit. Un huruit abia perceput de roți dădea de știre că acarii își începuseră tura. Ca să evadez din tensiunea aceea stupidă, mă dusei la cârciumar (eram convins că necunoscutul mă urmărește cu privirea) și cerui o țărie. Aveam nevoie, ca să-mi colorez puțin gândurile. O luai fără să spun nimic și mă întoreși indiferent la locul meu. Era bună. Mergea la inimă. Dar tot nu reușeam să scap de obsesia unui deznodământ sumbru.

Deodată, omul meu se ridică de la masă. Avusei la un moment dat impresia că vine spre mine. Mi se făcu frică. O frică pe care nu o puteam explica și care nu avea ce căuta acolo. Dar, necunoscutul luă încă o cafea și se întoarse impasibil la locul lui. O fi un tâlhar, o fi un oarecare, o fi chiar un tip drăguț, treaba lui, gândii. Dar mie nu-mi inspiră prea multă încredere. Așa că mă uitai din nou la ceas. Trenul trebuia să fi sosit deja, dar pe peron liniștea era aceeași ca acum o oră. Mă uitai și la ceasul din perete. Arăta cu o oră mai mult decât al meu.

Când incertitudinea ajunsese la limită și chiar nu mai știam ce să mai cred, omul meu se ridică de la masă, venind spre mine. Secundele care urmară mi se părură o veșnicie, în care zeci de posibile scenarii trecură prin fața ochilor mei. În unele dintre ele apărea și câte o lumânare.

Eram la capătul rezistenței psihice și pregătit să-i ripostez tipului, dacă ar fi avut intenții necurate.

Dar el se opri în fața mea și, schițând un ușor zâmbet, mă întrebă, pe cel mai natural ton din lume:

- Așteptați mărfarul de la Ciulnița ?

- Da.

- A sosit acum o oră. Eu sunt omul dumneavoastră de legătură.

Căută în buzunarul hainei și îmi intinse un plic cu informațiile pe care le așteptam. Apoi mă salută respectuos și plecă.

Rămăsei statuie câteva secunde, apoi mai luai un gât de tărie. Simțeam nevoia. Ceea ce se petrecuse mă epuizase de tot. Sunt agent de informații de douăzeci de ani, dar niciodată nu mi s-a întâmplat una ca asta. Zâmbii, dezarmat și fericit în același timp. La urma urmei, ce altceva puteam să fac?

CUPRINS :

BIOGRAFIE.....	5
P O E Z I E.....	9
Într-un colțișor de rai.....	11
Cântec de leagăn	13
Stai la mine, Doamne	15
Raiul începe cu tine	17
Fabulă muzicală	19
Colind canadian	22
Alb.....	24
Picături de rugăciune	26
Poezia.....	27
A fost copilăria	28
Glossă	30
Haiku	32
La umbra Crucii	34
Peisaj de seară.....	37
Avem nevoie	38

Noaptea	39
Rugăciunea unui înger	41
Plângerile lui Ieremia	42
Despre tine.....	43
În satul meu, adesea	44
Elogiu copilăriei	45
Tu-mi ești.....	46
Chipul de la Antim	48
Cea mai frumoasă din făpturi	50
Rugăciune	52
Autoportret	53
P R O Z Ă.....	55
Doamna de pe front	57
În căutarea pustnicului	65
Îngerași cu adidași	75
Dracul de la ora cinci.....	83
Poveste de Crăciun	91
Condamnatul.....	98
Deus ex machina.....	102
Puterea sfârșitului.....	110
Întâlnirea	114

